

Standardele: beneficii mari pentru întreprinderile mici Sărbătorirea Zilei Mondiale a Standardizării 14 octombrie 2006

Steluța MANOLACHE, Centrul pentru schimb de informații pentru standarde, ASRO

În acest an, Ziua Mondială a Standardizării s-a desfășurat sub sloganul **Standardele – beneficii mari pentru întreprinderile mici**, transmis de către președinții celor trei organisme internaționale de standardizare și publicat în numărul anterior al revistei noastre. La București, la data de 17 octombrie 2006, la sala George Assan de la Camera de Comerț și Industrie a Municipiului București, s-au reunit reprezentanți ai autorităților, membri ai Asociației de Standardizare din România și angajați ai ASRO, care au participat la coloctiul organizat de Asociația de Standardizare din România.

Manifestarea a fost deschisă de domnul *Gheorghe Țucu*, președintele Asociației de Standardizare din România, care i-a salutat pe cei prezenți la această reuniune și a dat cuvântul domnului *Nicolae Vasile*, vicepreședinte al Camerei de Comerț și Industrie a Municipiului București. Domnia Sa a afirmat că, după ce am trecut de grija integrării în Uniunea Europeană, ne confruntăm acum cu altă problemă: ce facem du-

pă aceea. Mecanismele de reglaj ale sistemului vor asigura buna funcționare a acestuia, iar standardele vor fi un adevărat „accelerator de performanță” pentru economia țării noastre. Este de așteptat o creștere a competitivității, care înseamnă mai mult decât creșterea productivității. Printre factorii care asigură accelerarea performanței se numără standardizarea; avem o multitudine de firme românești, îndeosebi întreprinderile mici și mijlocii, care sunt deficitare la capitolele orientare și dotare tehnologică, neavând servicii proprii de cercetare-dezvoltare, din lipsa resurselor financiare și, de aceea, acestea trebuie ajutate. Standardizarea le oferă ținta pe care trebuie să o atingă. Vorbitorul a subliniat faptul că standardizarea s-a globalizat mai devreme decât alte domenii. Camera de Comerț și Industrie, care acoperă domeniile cele mai elevate ale economiei românești, analizează, împreună cu Agenția de Dezvoltare Regională București, modul în care se pot oferi servicii și linii de orientare pe cele cinci domenii (industrie, servicii, construcții, cercetare-dezvoltare și inovații). Revenind

la standardizare, domnul Vasile a subliniat faptul că ASRO a făcut eforturi ca standardele să poată fi procurate din oricare colț al țării, realizare care trebuie admirată. Ca fost președinte al ASRO, domnul Vasile a afirmat că este în continuare alături de ASRO și va sprijini organismul național de standardizare.

Apoi, domnul Țucu a dat citire mesajului transmis cu prilejul Zilei Mondiale a Standardizării de președinții celor trei organizații internaționale de standardizare: Comisia Electrotehnică Internațională, Organizația Internațională de Standardizare și Uniunea Internațională pentru Telecomunicații, după care a împărtășit asistenței câteva gânduri referitoare la rolul întreprinderilor mici și mijlocii în standardizarea internațională. Întreprinderile mici și mijlocii reprezintă, în Europa 99% din totalul întreprinderilor și dețin 92% dintre angajați, jucând un rol important în economie. În standardizare însă, nu ele, ci marile companii își pot promova interesele. Autoritățile, de asemenea, își pot permite costurile ridicate ale participării la activitatea de standardizare. Întreprinderile mici și mijlocii nu sunt vizibil implicate în standardizarea la nivel european, deși s-au depus eforturi considerabile pentru aceasta. În acest sens, trebuie menționată activitatea pe care o desfășoară NORMAPME – Biroul european pentru standardizare al întreprinderilor mici și mijlocii și al celor din domeniul artizanatului. De asemenea, trebuie arătat că și Comisia Europeană susține participarea lor, printr-un contract de servicii. În încheiere, domnul Țucu s-a referit la necesitatea sincronizării cercetării-dezvoltării cu standardizarea.

Directorul general al Asociației de Standardizare din România, *Mircea Martiș* a prezentat activitatea ASRO în contextul european și a informat asistența cu privire la studiul CEN/CENELEC referitor la viitorul standardizării europene. Domnia Sa a subliniat faptul că, prin eforturile celor care au lucrat înainte și ale celor care lucrează în prezent, ASRO a reușit să îndeplinească condițiile pentru a deveni membru în structurile europene de standardizare, după care a urmat un nou succes, cel obținut în promovarea standardizării

și concretizat într-un premiu despre care s-a scris în numărul pe luna septembrie al revistei noastre. Vorbind despre studiul privind viitorul standardizării europene, domnul Martiș a remarcat că acesta ilustrează noile posibilități pentru standardizare și tendințele de orientare sectorială.

„Competitivitatea întreprinderilor mici și mijlocii și calitatea” s-a numit prezentarea susținută de doamna *Viorica Dragomirescu*, director al Direcției politici, programe pentru IMM-uri și comerț interior, din cadrul ANIMMC. Domnia Sa a arătat că ANIMMC este membru al ASRO din acest an și a început să fie și un participant activ în cadrul comitetelor tehnice. După cum este cunoscut, întreprinderile mici și mijlocii pot să sprijine creșterea economică. De aceea, s-a adoptat în 2004, Hotărârea Guvernului nr.1280 privind aprobarea strategiei guvernamentale pentru susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în perioada 2004-2008, care a creat un mediu propice pentru întreprinderile mici și mijlocii, pentru dezvoltarea capacității competitive a acestora. Standardele sunt considerate elemente ale succesului oricărei firme. Aplicarea lor asigură obținerea certificării, adăugând credibilitate și forță unei întreprinderi. Pentru dezvoltarea capacității competiționale a întreprinderilor mici și mijlocii, ANIMMC și-a propus susținerea însușirii și aplicării standardelor prin intermediul seminariilor și al publicațiilor pe pagina oficială a instituției, astfel ca oricare operator economic să poată să înțeleagă exigențele Pieței Unice, pe care vom pătrunde în curând. Alocațiile financiare pe care le asigură ANIMMC se ridică până la 90% din totalul cheltuielilor pentru instruire ale întreprinderilor mici și mijlocii. La aceste programe ale ANIMMC se adaugă programul Ministerului Economiei și Comerțului pentru implementarea sistemelor de management al mediului și programul de creștere a competitivității produselor alimentare, care trebuie să satisfacă cerințele Uniunii Europene. Începând cu anul 2007, prin fondurile structurale, se va adopta o componentă referitoare la implementarea standardelor europene. În concluzie, colaborarea cu ASRO va continua.

A luat apoi cuvântul doamna *Cristiana Ion*, de la *Ministerul Economiei și Comerțului*, vicepreședintă a ASRO. Domnia Sa a susținut o prezentare cu tema: „Strategia de dezvoltare a activității de standardizare – parte a strategiei naționale pe termen mediu privind infrastructura calității din România”. S-a arătat că Ministerul Economiei și Comerțului a fost preocupat de asigurarea unui cadru legislativ care să corespundă exigențelor europene și dezvoltării cooperării la nivel european și internațional. Prin Legea 608/2001 privind evaluarea conformității produselor, MEC a devenit coordonator al acestui domeniu. A urmat apoi Legea 355/2004 cu privire la activitatea de standardizare. Obiectivele strategiei privind infrastructura calității sunt: standardizarea, metrologia, acreditarea și sistemele de certificare. Vorbitorul s-a referit la succesele standardizării române, enumerând: îmbunătățirea structurilor și a managementului, cea a serviciilor prestate și campania de conștientizare, închinată cu un premiu european. În continuare, doamna Ion a dat citire mesajului conducerii Ministerului Economiei și Comerțului. Mesajul a afirmat ideea că standardele și, implicit, standardizarea au devenit o pârgărie a creșterii economice, un instrument de influențare a progresului. Standardizarea răspunde permanent unor noi provocări. „Rezultatele obținute de ASRO ne fac să sperăm că standardizarea țintește obținerea unei calități”, a afirmat vorbitoarea. Ministerul Economiei și Comerțului susține standardizarea și o va susține în continuare, propunându-și promovarea unei noi strategii. De ziua standardizării, doamna Ion a adus mulțumiri celor care, cu devotament, pasiune și profesionalism, au contribuit la dezvoltarea standardizării și a încheiat alocuțiunea cu îndemnuri de concertare a eforturilor pentru „acceleratorul de performanță” – standardele.

În continuare, domnul profesor dr. Florin Teodor Tănăsescu, a arătat că este nevoie de rigoare în economie și în libera circulație a mărfurilor. Din partea Comitetului Electrotehnic Român, vorbitorul a salutat inițiativele și succesele standardizării. Domnia Sa a evocat istoria standardizării, arătând că în 1927 România a devenit al paisprezecelea membru al Comisiei Electrotehnice Internaționale – CEI, în cadrul căreia și-a adus activ contribuția, iar în 1928, în România a fost fondată Comisia de Standardizare. Eforturile actuale ale experților din domeniul standardizării nu constituie o campanie, ci o continuare a unei prestigioase activități, pe care ASRO a preluat-o de la înaintași. În cuvântul său, vorbitorul a exprimat convingerea privind continuarea colaborării dintre Comitetul Electrotehnic Român și ASRO și a transmis un mo-

dest omagiu tuturor celor care au adus o creștere a calității vieții datorită standardelor.

A luat apoi cuvântul domnul Ion Iștoc, fost director al Institutului Român de Standardizare în perioada 1979-1985, care și-a exprimat satisfacția cu privire la rezultatele deosebite obținute de ASRO. Domnia Sa a ținut să precizeze că, în perioada în care a condus instituția, nu a existat nici un fel de sprijin din partea statului; Institutul Român de Standardizare (fostul IRS) nu se bucura de independență și nu avea acces la sursele de informare, nemaiprimind nici publicațiile ISO și CEI; singura sursă de informare o constituiau standardele din statele „surori”. Vorbitorul a evocat apoi o pagină specială de istorie a standardizării, și anume reducerea mărcilor de oțel de la 701 la 180, timp de doi ani, cu sprijinul colegilor din institutele de cercetări.

Domnul *Mircea Martiș* a confirmat cele spuse de domnul Iștoc, și anume că realizările actuale înglobează, de fapt, și eforturile celor care au lucrat înainte în standardizare. În semn de prețuire pentru eforturile depuse de înaintași, în continuarea manifestării au fost înmânate diplome foștilor directori prezenți în sală: Mihai Ciocodeică, Petre Dumitrescu, Ion Iștoc, precum și foștilor angajați: Eugenia Botez, Elena Burican, Maria Ciobanu, Nicolae Constantinescu, Simina Chirilă, Paul-Emanoil Diaconescu, Valeria Jiletcovici, Maricica Lățea, Dan Olaru, Rodica Pascu, Rodica Popescu, Ana-Maria Roman, Paula Stănescu, Monica Stoicescu, Stela-Cecilia Trifan și Maria Veșcă.

Sărbătoarea standardizării a fost atât sărbătoarea celor care lucrează, cât și a celor care au lucrat în acest domeniu.

A treia masă rotundă a CEN și CENELEC pe probleme de relații publice

Construirea de „punți”: Comunicarea, instrument pentru stimularea interesului cu privire la standardizare

14-15 septembrie, Stockholm

Speranța STOMFF, redactor, Direcția Publicații, ASRO

Sub această deviză s-a desfășurat în Suedia cea de-a treia întâlnire anuală a personalului din comunicare-relații publice din cele 29 de țări membre cu drepturi depline și afiliate din cadrul celor două organisme europene de standardizare: CEN și CENELEC.

Cuvântul de bun venit a fost rostit, ca de obicei, de doamnele Ruth Seibicke – PR manager CEN, Genevieve Feyt – PR manager CENELEC și Sarah Penny – PR officer CENELEC. Luând cuvântul pe rând, acestea au subliniat rolul important al guvernelor țărilor europene, în special al celor nou venite sau în curs de aderare, privind activitatea de standardizare la nivel național, arătând că una din cele mai mari probleme ale organismelor naționale de standardizare este captarea de fonduri, în special de la industrie.

Gazdele au adresat, la rândul lor, un cuvânt de bun venit și o scurtă prezentare a SIS – organismul național de standardizare din Suedia. Acesta este alcătuit din patru direcții:

SIS Forum AB susține cursuri de formare profesională atât în Suedia, cât și în țări în curs de dezvoltare. Totodată, acest departament are contribuții și în domeniul comunicării și al promovării de produse;

SIS Förlag AB este editura SIS care comercializează produse derivate din standarde: colecții de standarde comentate sau nu, broșuri diverse, standarde etc. Aceasta cuprinde și serviciul de marketing al SIS.

Cele două direcții pentru cursuri și editura sunt externalizate, lucrând însă în același sediu.

SIS Standardization – deține circa 400 de comitete tehnice și 225 de secretariate la nivel național. Acestea vând anual circa 18 000 de standarde. Ea este implicată direct atât în vânzarea de standarde, cât și în realizarea de produse derivate.

SIS PR and Communication – cuprinde patru angajați, dintre care unul (o fostă ziaristă) se ocupă în exclusivitate de realizarea revistei „Standardizarea” și de newsletter, iar altul, de relațiile directe cu mass-media, elaborând permanent comunicate de presă pentru toate evenimentele care au loc în domeniul de referință. Direcția este condusă de Olle Axenborg – director Corporate Communication și gazda evenimentului din acest an.

Raportul susținut de dna Ruth Seibicke și de dna Genevieve Feyt, intitulat „Progresul înregistrat în perioada 2005-2006”, a prezentat realizările din domeniu:

- Cocteil-ul de Anul Nou, care a reunit 170 de participanți;
- Întâlnirea anuală a CEN-CENELEC, care a avut loc pe 7 iunie la Salonic, a întrunit participanți peste așteptări;
- Au avut loc conferințe de presă comune CEN/CENELEC, la care au fost difuzate informații cu privire la activitatea de standardizare europeană jurnaliștilor acreditați la Bruxelles;
- Prezentarea rapoartelor anuale CEN și CENELEC.
- Au mai fost realizate diverse campanii promoționale, ghiduri etc.
- A fost realizată broșura „Douăzeci de ani de la instituirea Noii Abordări” și ilustrația aferentă (aflată în materialele prezentate la sfârșitul raportului),

materiale care pot fi traduse și utilizate de organismele naționale de standardizare, fără restricții.

■ Sunt promovate masiv standardele europene în China, unde CEN, CENELEC și ETSI au trimis un reprezentant în persoana domnului Klaus Ziegler. Principala sa responsabilitate constă în creșterea utilizării standardelor europene de către industria chineză, în special pentru exporturile către Uniunea Europeană.

■ A fost organizată „Ziua Mondială a Standardizării” pe data de 17 octombrie 2006 la Bruxelles, împreună cu o zi de informare cu privire la beneficiile standardizării, la care pot participa toți cei care doresc să afle mai multe despre standardizare, în general, și despre standardizarea europeană, în special. Cursul se adresează în mod deosebit reprezentanților producătorilor și industriei, dar și autorităților locale sau guvernamentale și are următoarea deviză: „Aveți întrebări despre standardele europene? Noi vă oferim răspunsul!”.

■ Pentru a sărbători cei 20 de ani de la lansarea Noului Abordări, a fost organizat un concurs de fotografii, la care au participat 34 de fotografii din 11 țări din întreaga lume: (Marea Britanie, Germania, Bosnia și Herțegovina, Belgia, Lituania, Spania, Franța, Slovenia, Portugalia, Austria și Polonia). Premiul a fost câștigat de americanul Fred Shively.

■ CEN va semna în octombrie documentul „European Safety Road Charter”, prin care se dorește o nouă abordare, mai directă, pentru creșterea siguranței pe drumurile publice. CEN s-a angajat să elaboreze și să implementeze noi standarde în acest domeniu. ASRO va primi, la rândul său, toate materialele necesare pentru a putea participa la acest proiect. Deviza sub care se organizează proiectul este „25 000 de vieți pot fi salvate!”, deoarece în Uniunea Europeană, anual își pierde viața circa 25 000 de oameni în accidente rutiere.

■ Au fost stabilite țintele vizate în noul an, și anume:

- stabilirea unui climat de cooperare între reprezentanții presei prin conferințe de presă comune și difuzarea de cât mai multe informații despre CEN/CENELEC/ETSI către organismele naționale de standardizare (ONS-uri);
- creșterea vizibilității standardizării prin participarea la seminarii, expoziții, organizarea de evenimente, campanii promoționale și implicarea ONS-urilor în evenimente naționale;
- Livrarea de cât mai multe informații tehnice potențialelor părți interesate;
- vizibilitate mai mare pe site-urile CEN/CENELEC, cât și pe site-urile ONS-urilor (prin link-uri directe);

- organizarea Conferinței anuale a CEN-CENELEC-ETSI, în martie 2007, în Cipru, pentru care se caută sponsori.

Peter Anthony – DIN – a prezentat raportul asupra proiectului „Publicații și produse”.

Pliantul „24 de ore cu standardele”, realizat anul trecut, a fost tradus în slovenă, croată și cehă și se pregătește cel în limba turcă. Este în curs de realizare CD-ul, care se va adresa în special celor cu studii universitare, educarea viitoarelor generații să utilizeze standardele fiind deosebit de importantă. Prima întâlnire referitoare la CD a avut loc la Ljubljana, înaintea reuniunii, iar a doua s-a desfășurat la Bruxelles. Până în prezent, a fost stabilit cuprinsul CD-lui; ne va fi trimis pentru observații titlul său: „Simply standards” și faptul că va avea un total de circa 50 de pagini. Se dorește totodată stabilirea unui mecanism de feedback.

Prezentarea unui punct de vedere referitor la beneficiile și oportunitățile în relațiile cu media, făcută de dl Pelle Thörnberg, oaspete la manifestare.

Acesta este jurnalist de peste 25 de ani, și a realizat și prezentat mai mulți ani știrile de seară la un post național de televiziune din Suedia. Dl. P. Thörnberg ne-a explicat ceea ce consideră media o știre potrivită, și anume, ceea ce surprinde, ceea ce poate afecta societatea, sistemul; de regulă, știrea este mai bună dacă este negativă (s-a constatat că o știre pozitivă nu impresionează publicul în aceeași măsură ca o știre negativă); dacă sunt implicate personaje cunoscute (din domeniul politic, media, afaceri etc.) este cu atât mai bine.

Totodată, cunoscutul jurnalist suedez ne-a dat câteva sfaturi utile:

- media nu trebuie mințită niciodată; în proporție de 99% din cazuri, acest lucru se întoarce împotriva celui care a făcut-o;
- este bine de inoculat ideea că ONS-ul face viața oamenilor mai bună, mai sigură și chiar mai lungă;
- în cazul în care nu se înțelege în totalitate întrebarea pusă de un ziarist, se recomandă ca acesta să o repete și chiar să explice ce informații precise dorește să obțină;

- contează foarte mult modul în care este spusă știrea: tonul, dicția, dacă cel care o spune are dificultăți în a o expune, și chiar prezența;

- responsabilii pe probleme de relații publice din ONS-uri trebuie să țină permanent seama că, în această calitate, tot ceea ce spun poate fi considerată o știre, inclusiv la așa-numitele discuții „amicale” purtate cu diverși reprezentanți din media;

- trebuie acordată o atenție sporită imaginilor care însoțesc știrea, de multe ori acestea putând avea un efect contrar (vezi știrea cu capturarea lui Saddam Husein și imaginile penibile aferente, care au înfuriat lumea arabă și cea occidentală, creând un efect contrar);

- nu trebuie să avem totdeauna doar știri bune!

Să învățăm unii de la alții – cooperarea între organizările naționale de standardizare: prezentare făcută de Michael Holloway – Communication Team manager la ETSI.

Acesta a prezentat în special standardele pentru afaceri, inițiate de Institutul de Standardizare pentru Telecomunicații (ETSI), precum și ETSI, în general: 510 membri, 38 de membri observatori și 106 de membri asociați.

De asemenea, s-a încurajat cooperarea regională: țările scandinave, zona benelux, țările baltice (Baltic Standards Forum) și altele care au foarte bune cooperări. Totodată, autorul a prezentat programul MENTOR, în care membrii vechi îi învață pe cei nou veniți, le dau sfaturi, le împărtășesc din experiența lor.

Rolul unui manager în comunicare și relații publice – prezentare efectuată de Jim Harding – organismul național de standardizare din Irlanda (NSAI). Acesta cuprinde 160 de angajați, fiind unul dintre cele mai mari, și posedă atât o direcție de standardizare, servicii de certificare și metrologie, precum și laboratoare de încercări. Departamentul de comunicare este condus de Jim Harding, printre ale cărui responsabilități, se numără și:

- realizarea de reclame pentru media;
- organizarea de evenimente;
- reorganizarea și actualizarea site-ului (această reorganizare a fost făcută în patru ani !);
- prezentări publice la evenimente și media, inclusiv de standarde;
- diverse publicații generale (corporate publications): raport anual, diverse rapoarte transmise standardizării europene.

Jim Harding a realizat un chestionar transmis la ONS-urile membre ale CEN-CENELEC, de la care a primit doar nouă răspunsuri. După examinarea răspunsurilor, au fost trase următoarele concluzii:

- este nevoie de un buget anual stabil, pentru Comunicare-PR;

- este necesară stabilirea unei misiuni comune, la nivel european, în domeniul PR-comunicare, a unei viziuni comune și a unui plan comun;

- aceste întâlniri, deocamdată anuale, trebuie luate mai în serios de responsabilii de la Bruxelles;

- ar fi bine să se realizeze grupe de lucru comune în domeniu, în funcție de afinități sau de locația geografică;

- în cadrul departamentelor de PR-comunicare este nevoie și de oameni cu pregătire medie pentru activitatea de secretariat și administrație.

Workshop: „prinde-i dacă poți !”

Acest workshop a pornit de la realitatea că, în general, în comitetele tehnice atât ale ONS-urilor, cât și la nivel european lucrează, de regulă, oameni în vârstă, cu experiență, bine pregătiți profesional, dar care în câțiva ani se vor retrage din activitate.

Workshop-ul s-a desfășurat pe grupe de lucru. Din prezentările furnizate, am selectat câteva puncte interesante:

- ÖN – Austria acordă gratuit câte o zi pe an instruire pentru experții din comitetele tehnice (CT-uri);

- în Germania, experții iau parte la activitatea CT-urilor, îmbogățindu-și experiența. Activitatea pe care o prestează în cadrul comitetelor tehnice și informațiile pe care le obțin vor constitui un avantaj pentru aceștia, în special în cazul în care se vor prezenta pentru angajare în firme mari sau instituții de specialitate;

- companiile cu experți în cadrul CT-urilor sunt listate pe site-ul organismului național al țării respective (în Austria, Elveția, Irlanda etc.) cu link către adresele lor de web, aceasta constituind pentru respectivele companii o reclamă foarte bună;

- experții din CT-uri sunt listați pe web cu CV-ul și adresa completă, inclusiv compania;

- motto-ul organismului național de standardizare din Elveția este „Tratați-i bine pe experți !” – experții trebuie să fie bine informați, de asemenea, trebuie plătiți, dacă nu se poate direct, atunci indirect, prin atragerea în diverse proiecte;

- în Elveția numai companiile membre ale ONS-ului pot avea experți în cadrul CT-urilor.

În cea de-a doua zi, au fost oferite exemple de bună practică la nivel național:

BSI – Marea Britanie – a prezentat broșura „Întreprinderile Mici și Mijlocii – promotoare ale elaborării standardelor”, realizată împreună cu NSSF (The National Strategic Framework), DTI (Department of Trade and Industry) și CBI (Confederation of British Industry), DVD-ul aferent conținând un filmuleț de circa 3 minute, în care diferiți oameni vorbesc despre avantajele utilizării standardelor de către IMM-uri, precum și campania susținută la nivel național, în scopul promovării standardelor în rândul IMM-urilor.

Pentru realizarea broșurii și a CD-ului au fost inițiate cercetări în urmă cu un an și jumătate, campania urmând să continue încă 2-3 ani, pentru implicarea tot mai mare a IMM-urilor nu numai ca potențiali clienți ai standardelor și ai produselor derivate, ci și ca experți în cadrul comitetelor tehnice. BSI a contactat direct organizațiile care efectuau servicii-suport pentru IMM-uri, și anume: deținători de site-uri publicitare pe Internet, asociații ale IMM-urilor (au luat legătura cu 120 de asociații), bănci care asigură finanțarea IMM-urilor, autorități publice locale și guvernamentale. Tuturor li s-au oferit broșuri și CD-uri, în acest fel fiind distribuite, în 16 luni, 8 000 de exemplare. Totodată, a fost constituit un site specializat, www.standardswork.com, pe care se oferă informații despre orice standard.

În prezent, BSI așteaptă feedback-ul de la asociațiile de IMM-uri, pentru a stabili care sunt cele mai căutate standarde.

MSA – Malta – a prezentat campania desfășurată în perioada 2005-2006, pentru o mai bună vizibilitate în media din Malta. La o populație de 400 000 de locuitori, insula dispune de patru ziare, dintre care două de limbă engleză. MSA a reușit să publice în principalul ziar de limbă engleză și în cel de limbă națională o serie de articole scurte despre standardizare, care s-au bucurat de succes.

ÖN – Austria – primul premiu acordat media. În 2005 a fost realizată pentru prima dată „Ziua porților deschise” în cadrul ONS-ului austriac, care s-a bucurat de participarea a peste 500 de vizitatori. În cadrul acesteia, 60 de lectori au ținut numeroase discursuri și s-au realizat 70 de prezentări ale standardelor naționale și ale produselor derivate, pentru vizitatori. Seara a fost decernat premiul media, sub titlul „Standardele și societatea”. Acesta s-a adresat tuturor jurnaliștilor acreditați în Austria și s-a desfășurat în perioada septembrie 2004-august 2005. În cadrul campaniei, s-au prezentat o serie de articole foarte interesante, dintre care au fost premiate trei. Costurile totale s-au ridicat la 11 500 euro.

SFS – Finlanda – Reprezentanții organismului național de standardizare din această țară au vorbit despre modul de a obține publicitate din articolele din presa scrisă.

La sfârșitul zilei a doua au fost acordate Premiile CEN/CENELEC:

■ cel mai bun raport anual: au participat 20 ONS-uri; s-au înregistrat trei nominalizări: DKE – Danemarca, ASRO – România și SIST – Slovenia; a câștigat SIST (Institutul de Standardizare din Slovenia);

■ cea mai bună broșură: au participat 8 ONS-uri, au fost trei nominalizări : BSI, NSAI și NEK; a câștigat BSI;

■ cel mai bun web site: a câștigat fără drept de apel BSI;

■ cea mai bună promovare a CEN/CENELEC: a câștigat ÖN, deoarece alături de sigla ÖN, există întotdeauna siglele CEN/CENELEC, inclusiv pe invitații sau pe cărțile de vizită;

■ **Cea mai bună contribuție a noilor membri: au participat 10 ONS-uri, iar premiul a revenit ASRO, cu felicitări din partea PR ai CEN, CENELEC și SIS, în special pentru surpriza produsă de participarea peste așteptări comparativ cu celelalte ONS-uri. Criteriile de apreciere au avut în vedere:**

• reflectarea în media a activității de standardizare și a standardelor;

• promovarea în media a activității organismelor europene de standardizare;

• crearea unei percepții corecte prin mijloace media specifice cu privire la activitatea de standardizare și la beneficiile utilizării standardelor de către organizații, firme etc.;

• conținutul și caracterul atractiv al lucrărilor prezentate.

■ Ultimul premiu a fost acordat pentru cea mai bună contribuție a membrilor afiliați și a revenit HZN – Croația.

La închiderea reuniunii, dna Ruth Seibicke a concluzionat prin propunerea unei misiuni comune tuturor PR CEN-CENELEC și a unui cod de conduită pentru activitatea de PR în relația acestora cu mass-media, și anume:

• informațiile provenite de la CT-uri trebuie restricționate;

• orice criză trebuie folosită pentru a face mai bine cunoscută activitatea de standardizare, cu referire

la valorile democratice și la beneficiile induse de standarde asupra vieții de zi cu zi și pentru consumatori;

- experții din CT-uri pot furniza informații presei numai prin personalul specializat (PR) al ONS-urilor, iar votul în CT-uri este strict confidențial.

Fotbalul și standardizarea

Holger LORENZEN, președinte al Comitetului Tehnic *Sport și aparate pentru petrecerea timpului liber*, din cadrul Institutului German de Standardizare (DIN)

Campionatul mondial de fotbal – Germania 2006 – a cuprins și sfere largi ale vieții publice și, dacă ar fi să credem ceea ce se afirma în reclame, nimeni nu se mai gândea la altceva.

Acest lucru este probabil exagerat, dar, în mare măsură, corespunde totuși, perfect realității, și este prezent în mod intenționat chiar de la solicitarea de transmisie a acestui campionat mondial. Trebuie, totuși, ca și mediul economic să primească un impuls esențial de la acest eveniment internațional.

Întrucât DIN și-a definit activitatea ca fiind pusă în slujba interesului public, ne-am gândit să întrebăm ce influență are campionatul mondial de fotbal asupra standardizării, și invers, respectiv, ce participare are standardizarea la campionatul mondial de fotbal.

Dacă cineva ar pune întrebarea: „Ce are comun standardizarea cu fotbalul și, ca urmare, cu campionatul mondial de fotbal”, ar putea primi probabil de

la unii dintre specialiștii din domeniu răspunsul: „Balonul este standardizat.” Alții respondenți, care s-ar gândi la poartă, ar declara, probabil: „Pentru poartă există, totuși, prevederea ca nimic să nu treacă prin ea.”

În legătură cu toate aceste aspecte, pentru o prezentare pe scurt (care nu va fi una științifică), expunem în continuare un istoric, apoi tema terenului de joc, a dotărilor, a securității jucătorilor și a stadioanelor.

Fotbalul de la origini până în prezent (jocul cu reguli, pe teren standardizat)

Despre originea jocului mingii cu picioarele există reprezentări diferite. În vremuri îndepărtate – pe basoreliefurile asiriene, egiptene, grecești și romane – sunt înfățișate persoane care se joacă cu mingea, folosindu-și picioarele și coapsele. Frecvent se consideră că jocul practicat de legiunile romane – deși deosebit de fotbalul actual – a venit din Anglia.

Jocurile de luptă cu balonul, așa cum s-au desfășurat ele din evul mediu și până la începuturile noului ev, erau însoțite de multe lupte de forță, pe teritorii nedeterminate exact, adică chiar pe domeniile dintre sate, pe proprietăți ale populației și cu un număr nedeterminat de jucători, care manipulau

niște bâte pentru lovirea mingii (a se vedea *Eichberg*, 1986, pag. 35). Regulile erau convenite verbal și nu erau specificate. Toleranța nivelului forței fizice era ridicată și actualmente este considerată ca necivilizată și barbară (a se vedea *Dunning*, 1986, pag. 43).

În anul 1831, jocul cu mingea a fost introdus în marile școli de la Eton, Westminster, Chaterhouse și Harrow și cultivat și ca joc al mingii cu piciorul. La noul tip de joc, spre deosebire de jocul denumit rugby, se putea atinge mingea numai cu picioarele. În 1862-1863 s-au stabilit așa-numitele „Reguli Cambridge”, care au căpătat autoritate pentru asociațiile de fotbal engleze și sunt înțelese ca forma de bază. În Germania, fotbalul a fost introdus în 1874, la liceul din Braunschweig. În perioada 1892-1894, regulile au căpătat o formă finală (a se vedea *Brokhaus*, 1954, pag. 349).

În anii 1880, s-au ridicat în diferite orașe „locuri de joc”, datorită interesului gimnaștilor pentru sporturile „de rasă” ale englezilor, care astăzi ar putea fi desemnate ca mici terenuri de sport sau de joc. Acestor prime amenajări le aparține locul de joc cu mingea al Asociației Academice de Gimnastică din Berlin, din parcul castelului Schönholz, din 1880. În perioada următoare, s-au bucurat de succes parcurile și bazele sportive special amenajate pentru practicarea jocurilor, ca o dovadă a politicii de prosperitate comunală (a se vedea *Eichberg*, 1988, pag. 73 și următoarea).

În „Legea cu privire la locurile de joc – Proiect privind o lege imperială pentru echipamente de locuri de joc și sport” (1917), s-a indicat, între altele, crearea unor suprafețe de joc în număr mare, cu o dimensiune minimă necesară și cu dotările utile. Rezolvarea „problemei spațiilor de joc” trebuia să se facă prin comune, unde statul și imperiul urmau să aducă un sprijin financiar suplimentar. Drept exemplu, au servit America și Anglia, care posedau, la o densitate a populației, o importantă dotare cu terenuri de joc (a se vedea *Breuer*, 1997, pag. 21 și următoarele). Pentru dotarea unor asemenea parcuri de joacă și sport, s-a simțit necesitatea tot mai acută de a avea consiliere. Ca urmare, la sediul Consiliului pentru spații de joc al Comitetului Imperial German pentru Exerciții Fizice, construit în 1920, s-au strâns în mod sistematic toate cunoștințele privitoare la construirea de spații de joc și s-au cuprins în scrierea „Teren de sport și de luptă”, editată de *Diem & Seiffert* (1926).

Interesul pentru dotările sus-menționate a condus la o puternică creștere a spațiilor de joc, sport și gimnastică între 1920 și 1930. În acest sens, enumerăm marile amenajări pentru sport care s-au ridicat în orașe precum: Köln și München (1924), Frankfurt (1925), Düsseldorf (1926) și Nürnberg (1928).

După cel de-al doilea război mondial, pe baza activității sale de mulți ani în domeniul construcțiilor de spații pentru exerciții, *Diem* a devenit un partener competent și atrăgător. Lor li s-au adresat numeroase întrebări privitoare la reconstrucția spațiilor pentru sport. De altfel, până la jumătatea anilor '50 existau puține publicații referitoare la proiectarea, construirea și dotarea acestora. În 1953 apare compendiul „Construcții pentru sport”, de *Ortner*. Uniunea Sportivă Germană¹, Societatea Olimpică Germană², Comitetul Olimpic Național³ și Comitetul din cadrul Administrației Germane pentru Municipii au considerat această scriere ca fiind o îndrumare indispensabilă și binevenită pentru crearea unei rețele cuprinzătoare de spații pentru exerciții. În publicația „Instalații pentru sportul din școli”, editată de Consiliul Uniunii Sportive Germane, sunt expuse, în linii mari, următoarele cu privire la categoriile de instalații: aceste instalații servesc pentru diversele manifestări sportive ale întregii populații, atât pentru școlarizarea și întrecerile sportivilor de performanță (din asociații și școli), cât și pentru recreațiile sportive nelegate de întreceri (singulare, familiale sau în grup).

Pentru asemenea spații este necesară o suprafață de 3 m² per persoană, dimensiunile de referință pentru fiecare sport în parte fiind indicate în dimensiunile pentru fiecare tip de competiție. Situația, respectiv distanța s-au stabilit prin cerințe privind apropierea de locuințe și de școli, precum și prin cerințe referitoare la asamblarea instalațiilor pentru diferite sporturi (până la așa-numitele spații pentru sporturi regionale). Un teren pentru stadion, față de unul pentru sporturi regionale, deține instalații pentru diverse sporturi, cu posibilități pentru exerciții și întreceri și cu mari posibilități de primire a spectatorilor (a se vedea *Breuer*, 1997, pag. 31 și următoarele).

Pentru ca întrecerile, care aveau loc în locuri diferite, să se desfășoare în condiții specifice comparabile, a devenit necesară o anumită standardizare. Primul standard în domeniul spațiilor destinate practicării sporturilor a apărut în 1959 și se referea la sălile de sport.

Prin standardizarea unor instalații corespunzătoare, respectiv a unor părți sau elemente ale instalațiilor, s-au creat condiții relevante nu numai pentru planificare, construire și utilizare, ci și pentru scăderea costurilor.

Sprijinită de rezultatele cuprinzătoare ale cercetării de bază, în special din domeniul cercetării gazonului, precum și de experiența fabricanților, ca și de cea a tuturor participanților la activitatea de standardizare (utilizatori, proiectanți, oficialități), s-a

¹ DSB – Deutsche Sportbund (n.t.)

² DOG – Deutsche Olympische Gesellschaft (n.t.)

³ NOK – Nationale Olympische Komitee (n.t.)

putut crea o fundamentare a proiectării pe baza standardelor din seria DIN 18035 cu privire la terenuri de sport, care prin părțile lor asigură o planificare treptată, de la construire până la exploatare, a terenurilor de joc cu mingea, cu suprafețe de gazon sau material plastic, în funcție de regulile în vigoare ale asociațiilor sportive. Concepte precum rezistența la forfecare a suprafeței exterioare sau încărcarea încălțăminteii pentru fotbal s-au definit aici și au facilitat un joc sportiv într-un mediu tehnic și de securitate.

Dotările

Toți cei care practică un sport, indiferent că este vorba de amatori sau de sportivi de performanță, trebuie să dispună de condiții asemănătoare pentru competițiile lor. Aceasta este valabil nu numai pentru aparate pentru sport, ci și pentru echipamente și pentru terenuri. Referitor la fotbal, standardele servesc, între altele, atât pentru securitatea, cât și pentru funcționalitatea produselor respective pentru utilizator, fie el un sportiv de performanță sau care face sport numai în timpul său liber. Ele dau utilizatorului posibilitatea să aleagă dintre diferitele execuții sau versiuni, fără a se teme că ar avea de suferit securitatea sa sau funcționalitatea din punct de vedere sportiv, care este prevăzută în fiecare normă, prin cerințe și încercări. Această securitate este confirmată, în plus, prin afișarea unor semne de securitate a aparatului (Semnele GS).

Mingea

Mingea este așa-numitul „element esențial” al fotbalului. Aceasta se vede deja în formele mai simple ale jocului, când cel puțin doi jucători vor să ducă ceva cu picioarele pe lângă adversar, la cealaltă margine, indiferent că este vorba de o doză goală sau alt obiect ce poate fi lovit. În formele mai evoluate ale fotbalului, există mereu o minge umplută cu aer, în spatele căreia sunt jucătorii care o urmăresc, iar în formele cele mai înalt organizate ale fotbalului se folosește o minge din piele sau dintr-un material similar.

După Sepp Herberger, antrenorul cu care echipa națională a Germaniei a câștigat în 1954 primul campionat mondial, mingea este rotundă.

Aceasta este adevărat, dar numai ca și condiție, deoarece mingea de fotbal nu este o sferă în sens matematic.

Mingea de fotbal este alcătuită dintr-un număr mare de părți cu mai multe laturi, cusute între ele. Cu cât numărul acelor părți ar fi mai mare, cu atât mingea ar putea fi mai rotundă. Dar numărul mare este limitat din punct de vedere al posibilităților teh-

nice de producere a lor, întrucât părțile trebuie să poată fi cusute pe margini.

Compromisul dintre rotunjime și numărul redus de părți se realizează de regulă prin hexagoane și pentagoane, cele din urmă de dimensiuni mai mici. Aranjarea lor se efectuează astfel: la fiecare unghi se întâlnesc două hexagoane și un pentagon. În total mingea de fotbal constă din 12 pentagoane (care nu se ating) și 20 de hexagoane. Un astfel de corp este denumit de matematicieni „corp arhimedic”. Umflate puternic, părțile se boltesc în exterior și rezultă un corp aproape rotund, care se rostogolește pe terenul de joc în mod uniform.

Un alt corp arhimedic îl constituie mingea numită Tipp-Kick-Ball, care este alcătuită din pătrate și dreptunghiuri și ca urmare nu se rostogolește, ci sare, ceea ce se și dorește, ca mingea să nu părească prea ușor terenul.

V-ați putea imagina acum că aceste prevederi, ca mingea să fie rotundă și să poată fi jucată bine cu piciorul, ar putea constitui un caz tipic pentru standardizare. Aceasta este corect, deoarece aceste prevederi sunt cuprinse în regulamentele ale federațiilor de fotbal, în primul rând ale FIFA. Mingea de fotbal nu a făcut însă niciodată obiectul standardizării naționale la DIN ori într-o altă instituție de standardizare națională, europeană sau internațională. Comitetul tehnic competent pentru sport și petrecerea timpului liber a dezbătut această problemă o dată, dar s-a ajuns la concluzia că în Germania nu mai există producător de mingi din piele, deoarece toate mingile se fabrică în Extremul Orient și, ca urmare, nu mai există grupuri interesate de această standardizare.

În plus, nu s-a ajuns la o colaborare cu Liga Germană de Fotbal, întrucât pentru ea, cât și pentru alte ligi europene și internaționale, mingea constituie un articol de politică de piață și de politică economică.

Mingea este așa-numitul „element esențial” al fotbalului.

Poarta

Poarta de fotbal, cu dimensiunile sale interioare de 7,32 m și 2,44 m „trădează” originea acestui sport, care nu este în Germania, ci în Anglia, după cum am menționat la început. Este vorba de dimensiuni calculate în inch. Răspândirea pe plan mondial și utilizarea pe mii de terenuri, cu dispozitivele constructive din prezent pentru porți, au împiedicat, cel puțin pentru porțile mari, pentru jocul din diferitele ligi, trecerea la dimensiuni metrice. Ar fi fost o risipă prea mare pentru utilizatorii acestui spațiu.

Standardizarea pentru aparate sportive a început după cel de-al doilea război mondial cu standardizarea aparatelor pentru gimnastică, având ca motiv, printre altele, faptul că cei care procurau aparate pentru spații de sport publice doreau să aibă standarde pentru aceste aparate, pentru a facilita publicarea licitațiilor. Din aceleași cauze și după intrarea în vigoare, în 1968, a legii privind protecția mașinilor (actualmente, legea privind securitatea produselor și a aparatelor) și, după această dată, datorită creșterii cererii de norme tehnice privind securitatea, a început standardizarea echipamentelor din terenurile de sport la sfârșitul anilor '70 la comitetul tehnic național pentru sport.

Acestei activități îi aparțin, pe lângă porțile pentru fotbal, și porțile pentru handbal, hockey, aparatul pentru baschet, volei și chiar mesele pentru tenis.

Titlul primei ediții a standardului DIN 7900 din ianuarie 1984 era: „Aparate pentru terenuri și săli de sport – Porți de 7,32 m x 2,44 m pentru fotbal – Dimensiuni, cerințe, încercări”.

Titlul „trădează” faptul că privea numai porțile mari și că avea în prim-plan aspectele constructive, precum dimensiunile și cerințele. Întrucât standardizarea trebuia să faciliteze interschimbabilitatea și procurarea de piese de schimb, a avut loc o lungă

discuție cu privire la secțiunea stâlpilor porții și a părții implantate în pământ. Cele mai multe secțiuni ale stâlpilor erau deja de formă circulară, adică un cerc cu laturi aplatizate, dar erau și unele complet rotunde sau pătrate, iar stâlpii nu erau numai din aluminiu, ci și din lemn. În mod analog ca la standardul pentru aparate de gimnastică, s-au introdus în standardul DIN 7900 toate dimensiunile uzuale și detaliile constructive.

S-au distins trei forme:

- ☉ forma A: poartă cu plasă prinsă liber și cu cadru în pământ;
- ☉ forma B: poartă cu console pentru plasă și cu cadru în pământ;
- ☉ forma C: poartă care stă liber în picioare.

Un aspect important la porțile de fotbal îl constituie stabilitatea constructivă, deoarece ocazional s-a întâmplat ca poarta să fie luată cu totul, ca de exemplu în 1971, în timpul meciului dintre Mönchengladbach și Bremen, de pe stadionul Böckelberg.

Cerințele tehnice de securitate sunt conținute într-un capitol și se referă, pe lângă inadmisibilitatea unor colțuri sau margini ascuțite, la următoarele:

- ☉ secțiunea transversală a părților laterale ale cadrului din pământ trebuie să nu se ridice în afară peste stâlp și să fie rotunjită la cel puțin 300 mm;
- ☉ între stâlp și cadrul din pământ trebuie să nu fie nici un spațiu;
- ☉ ochiurile plasei trebuie să aibă formă de pătrat, iar diametrul firului să fie de minimum 3 mm (nu pentru rezistență, ci pentru a se evita leziunile prin tăiere la contactul cu acestea);
- ☉ cârligele plasei trebuie să nu aibă mai mult de 25 mm, iar celelalte prinderi ale plasei trebuie să fie mici;
- ☉ nu trebuie să fie la cadrul din pământ cârligele ale plasei;
- ☉ poarta să fie stabilă.

Aici apar două probleme grave cu privire la securitate:

- împiedicarea răsturnărilor;
- evitarea rănirilor datorate sistemului de prindere al plasei.

La porțile de fotbal este previzibilă o utilizare neadecvată, prin atârănarea jucătorilor sau numai a portarului, cel mai adesea de bara transversală. În-deosebi porțile care stau liber în picioare pot să se răstoarne și astfel se pot petrece accidente grave, chiar mortale.

Cârligele pentru plasă au fost unele obișnuite pentru prinderea ei și, printr-o execuție necorespunzătoare, au reprezentat un pericol nu numai pentru jucătorii care puteau ajunge la ele în viteză, ori pentru portarul care era atent la joc, ci și în afara jocului,

Standardizarea europeană

pentru copiii care se puteau prinde acolo. Pentru această situație și consola plasei la forma B a fost instalată corespunzător.

Un accident spectaculos, datorat sistemului de prindere al plasei, s-a petrecut în 1989 și l-a avut ca erou pe jucătorul Dietmat Jakobs de la HSV. Cariera sa s-a încheiat în mod abrupt la 20 septembrie 1989, într-un joc din liga federală dintre HSV și SV Werder Bremen. La o respingere spectaculoasă a unui șut, Jakobs a alunecat în poartă și s-a prins de un cârlig defect al sistemului de prindere al plasei. Abia după 20 de minute el a putut să fie scos de acolo, după ce medicul echipei din Hamburg, cu bisturiul său, i-a scos din spate acel cârlig. Cu acel prilej traseele nervilor de lângă coloană au fost afectate. De atunci Jakobs nu a mai putut practica profesia de fotbalist din cauza leziunilor din spatele său și a continuat să sufere din pricina lor. Acum el este agent de asigurări în Norderstedt bei Hamburg.

Vestea cu privire la acest accident a ajuns la toți cei implicați în elaborarea de standarde cu privire la porți.

La începutul anilor '90 a fost inițiată standardizarea europeană în domeniul aparatelor pentru sport la CEN/CT 136 „Aparate pentru sport, locuri de joacă și alte locuri de petrecere a timpului liber”.

Comitetul național german a adus acolo standardele sale DIN cu privire la aparate de gimnastică și locuri de joacă, dar a trebuit să constate că celelalte țări acordă mai puțină importanță elementelor constructive și mai mare atenție condițiilor de securitate.

La consultările cu privire la porțile pentru fotbal s-au colectat la început informațiile referitoare la porțile pentru fotbal existente în Europa. Îndeosebi Marea Britanie a indicat o mare varietate de dimensiuni, de până la 5 m lățime și 1 m înălțime. Totuși, s-a ajuns foarte repede la înțelegerea că în Europa să fie două dimensiuni: 7,32 m x 2,44 m și 5 m x 2 m. Prin aceasta se arată că sunt posibile chiar și dimensiunile în sistemul metric.

Reprezentanții germani la standardizarea europeană au putut să obțină ca, pe lângă cerințele tehnice cu privire la securitate, să fie preluate și cerințele funcționale respective.

Dimensiunile constructive care lipseau din standardul DIN 7900 au fost introduse printr-un amendament din martie 1997 al acestui standard.

Primul standard european cu privire la porțile de fotbal a apărut în februarie 1996: EN 748 *Echipamente pentru terenuri de joc. Porți pentru fotbal. Cerințe funcționale și de securitate, metode de încercare*.⁴

⁴ ASRO a adoptat toate edițiile acestui standard european. În 2005 a fost adoptat standardul european EN 748:2004 ca SR EN 748 *Echipamente pentru terenuri de joc. Porți*

El este valabil, în privința cerințelor tehnice referitoare la securitate, pentru toate porțile de fotbal.

În ultima ediție din ianuarie 2006 a standardului DIN 7900 a fost inclus, după modelul austriac, tipul 4 de poartă (în loc de „forme”, cum erau denumite în DIN 7900, se vorbește acum de „tipuri”), care reprezintă o poartă care stă liber, cu contragreutate.

Dezvoltarea în continuare a modalităților de prindere a plasei a fost susținută prin luarea în considerare a cerințelor diferențiate și evaluate.

(continuarea în numărul următor la revistei)

Traducere: Steluța **Manolache**, din:
DIN Mitteilungen 6/2006.

Traducerea și publicarea s-au efectuat cu acordul Redacției revistei *DIN Mitteilungen*.

Schimbarea climei și modele economice. Marea adaptare

Marie-Hélène TOWHILL

Schimbarea climei este și va fi mult timp în centrul marilor preocupări economice, de mediu și ale societății. Într-o lume în care industria și societatea depind în mare parte de energiile fosile și de activitățile care emit cantități importante de gaze cu efect de seră, provocarea de a inventa noi procedee este imensă. Ce soluții pot aplica întreprinderile pentru a-și continua activitatea, participând în același timp la protejarea planetei? Specialiștii din domeniul încălzirii globale și factorii din industrie examinează un fenomen care va transforma profund lumea.

În vara lui 2005, uraganul Katrina a devastat New Orleans, iar în cea a lui 2003, Europa s-a confruntat cu o caniculă care a făcut numai în Franța

15 000 de morți. În iarna lui 1999, „furtuna secolului” a afectat profund Franța. Lista catastrofelor continuă. Având un caracter mai mult sau mai puțin natural, acestea constituie manifestări concrete ale unui fenomen considerat major pentru secolul XXI. Începând cu 11 septembrie 2002, se credea că terorismul constituie cea mai mare amenințare, însă schimbarea climei îl urmează îndeaproape. Nu mai există niciun dubiu în acest sens. Încălzirea globală este o realitate îngrijorătoare. Conștientizarea acestui fenomen nu este suficientă. Sunt necesare acțiuni concrete și imediate. Cum să combați un fenomen care se produce la scară planetară, care nu ține seama de frontiere sau de nivelurile de dezvoltare diferite ale statelor? Care sunt factorii care trebuie să acționeze, ce măsuri trebuie luate, care sunt drepturile și îndatoririle acestora? Să stabilești o politică de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, apoi să o aplici, constituie o sarcină extrem de dificilă la nivelul unui stat. În condițiile în care ea trebuie extinsă la întreaga comunitate internațională, probleme pare aproape imposibil de rezolvat.

Oamenii de știință sunt de acord cu faptul că într-un secol, emisiile de gaze cu efect de seră (GES) au crescut cu 50%. Responsabil de acest fenomen este omul. Principala consecință este creșterea temperaturilor. Efectul de seră, care îngrozește secolul XXI, este totuși, un proces natural. Radiația solară convertită în căldură la contactul cu solul, este trimisă în atmosferă sub formă de radiații infraroșii. GES rețin aproximativ jumătate din această radiație, fapt

care face ca temperatura medie pe Pământ să fie de aproximativ -15°C. Fără intervenția GES, ea s-ar situa la +18°C. Pădurile și oceanele absorb în mod natural carbonul și reglează cantitatea sa de milenii. Agricultură, transporturile, domeniul construcțiilor, precum și toate activitățile desfășurate de om sau comportamentul său față de mediu generează sute de mii de tone de GES care se adaugă, de la începutul erei industriale, gazelor deja existente în mod natural. Plafonul de gaze devine tot mai opac și degajă tot mai multe radiații infraroșii în atmosferă, conducând la încălzirea acesteia.

Modele economice care curând vor fi abandonate

Impacts, cel mai recent raport al Greenpeace, referitor la principalele consecințe climatice, stabilește un „diagnostic”. Temperatura globală a aerului este cu 0,75°C mai ridicată decât cea de la începutul secolului XX. În ultimii 10 ani s-au înregistrat cele mai ridicate temperaturi din ultimii 145 de ani. Un alt raport al Agenției Europene a Mediului, intitulat Mediul în Europa: situația și perspectivele pentru 2005, indică faptul că Europa nu s-a mai confruntat de 5000 de ani cu schimbări climatice de o asemenea intensitate. Rezultatele unui studiu european publicat pe 24 noiembrie 2005 de revista Nature relevă că, în urma unor analize ale probelor glaciare extrase din Antarctica, s-a constatat că nivelurile de dioxid de carbon nu au mai fost atât de ridicate de 650 000 de ani. Se consideră că în 2100, temperaturile pe Pământ vor crește în medie cu 1,8-6°C. Aceste valori vor depinde de măsurile pe care omul le va iniția pentru limitarea cauzelor. În 2005, efectele încălzirii globale au costat în: retragerea banchizelor, creșterea suprafețelor de deșert, asfixierea barierelor de corali, creșterea nivelului mării, submersiunea Maldivelor. În Franța, ghețarii de pe Alpi de reduc semnificativ, coasta Atlanticului și litoralul din zona Languedoc se retrag, iar în timpul iernii, cantitățile de precipitații sub formă de ninsoare sunt tot mai mari.

Dispariția anunțată a energiilor fosile (petrol, cărbune), pe care se bazează procedeele noastre industriale, agravează situația. Creșterea vertiginosă a barilului de petrol a avut un efect șocant. Problema devine tot mai complexă. Arderea petrolului, care provoacă cantități enorme de GES, este una din cauzele majore ale încălzirii globale, iar economia este total dependentă de petrol. Întreprinderile nu știu spre ce să se orienteze spre a-și continua activitatea. Nisipurile bituminoase din Alberta sau biocarburanții din Brazilia ar putea constitui niște opțiuni. Energiile regenerabile și bioproiectarea sunt considerate provocări majore, de mare perspectivă.

Obiectivul Uniunii Europene: reducerea cu 8% a gazelor cu efect de seră

Franța emite mai puține gaze cu efect de seră decât alte state datorită faptului că produce mai multă energie nucleară și consumă mai puțină energie decât Statele Unite, de exemplu. Un american consumă 7,5 tone echivalent de petrol (tep), în timp ce un francez nu consumă decât 3 tep. Industria, transporturile și agricultura emit cele mai mari cantități de GES (14-26%). Ele trebuie să reducă aceste emisii, în conformitate cu prevederile Protocolului de la Kyoto, pe care Franța l-a ratificat în 1997.

Schimbarea climei se află în centrul preocupărilor actuale ale mass-media, însă comunitatea internațională este preocupată de acest subiect de aproape două decenii. Prima conștientizare la nivel internațional a acestei probleme s-a produs la „Summit-ul Planetei”, de la Rio, în 1992, când s-a adoptat Convenția-Cadru a Națiunilor Unite privind Schimbarea Climei (CCCC), al cărei obiectiv a fost stabilizarea concentrațiilor de GES din atmosferă. Din păcate, nici o măsură cu caracter de cerință nu a fost asociată acestei convenții. Textul a avut un caracter formal până în 1997, când reprezentanții a 159 de state au adoptat Protocolul de la Kyoto, prin care statele industrializate s-au angajat să își reducă emisiile de gaze cu efect de seră. Țările în curs de dezvoltare nu au fost supuse nici unei obligații în acest sens, întrucât s-a considerat că ele trebuie „să se dezvolte”.

Uniunea Europeană s-a angajat astfel să reducă GES cu 8% în perioada 2008-2012, fapt care se realizează prin stabilirea unor cote de emisii pentru industriile cele mai poluante, începând cu 6 februarie 2005, data intrării în vigoare a protocolului. În Franța, peste 1 200 de întreprinderi sunt vizate de politica cotelor de GES, iar numărul acestor obiective industriale va crește până în 2008. Uniunea Europeană a implementat un sistem de schimb de cote, în condițiile respectării unor plafoane naționale. Sectoarele vizate sunt: încălzirea locuințelor, chimia, industria alimentară, agricultura, siderurgia etc. Întreprinderi precum: Dalkia, Calcia Ciments, Lafarge, Andros, Bledina, Neslé, Tereos, Aeroportul din Paris, Alstom, Michelin, Peugeot PSA, Rhodia, Total, EDF, GDF, dar și numeroase spitale sau Ministerul Apărării, au trebuit să notifice metodologia lor de supraveghere și de contabilizare a emisiilor. Ele au trebuit să trimită declarațiile lor de emisii până la 15 februarie 2005, însoțite de verificări ale organismelor de certificare agreeate de stat, pentru a se asigura că valorile declarate sunt conforme cu realitatea. Un număr de șase organe de certificare au fost deja agreeate, printre acestea aflându-se și AFAQ-AFNOR Certification. Catherine Chevauche, șef al Serviciului Inovare, de la

Asociația menționată, afirmă referitor la această provocare: „Deocamdată, obligația se aplică întreprinderilor, însă ne propunem să extindem această activitate și la alți agenți poluanți”. Această preocupare este confirmată de semnarea în noiembrie 2005 a unui acord-cadru între AFNOR și ADEME (Asociația pentru Mediu și Controlul Energiei), în scopul elaborării de lucrări de standardizare în acest domeniu.

Modele politice clasice

În altă ordine de idei, 67 de „poli de competitivitate”, etichetați de guvernul francez anul trecut, reflectă conștientizarea fenomenului de schimbare a climei la toate nivelurile: administrativ, industrial și politic. Un număr de șapte dintre ei se referă la energiile regenerabile. „Polul *biocarburant*, din Champagne-Ardenne-Picardie și *activitățile de cultivare a plantelor* din Loire sunt doi „poli cu vocație mondială”. Ceilalți cinci – *inovarea din domeniul cerealelor*, din Auvergne, *energiile regenerabile* – Languedoc – Roussillon, *vehiculele viitorului* – Alsace-Franche-Comté, *energiile care nu generează gaze cu efect de seră* – Paca și, în sfârșit, „polul” *Enerrdis-Rhône-Alpes*, au o dimensiune națională sau regională, dar își propun să activeze la nivel mondial. Ideile, cercetarea și mijloacele aplicate în aceste regiuni ar putea genera soluțiile de mâine la problema schimbării climei.

La nivel politic, s-a inițiat și Planul „Clima” în 2004. Deși a fost criticat pentru lipsa de coerență, de inventivitate sau pentru mijloacele utilizate, pe 14 și 15 noiembrie 2005 s-au emis niște idei promițătoare, care se vor înscrie în cadrul unor acțiuni naționale. În domeniul construcțiilor, care generează importante cantități de GES, reglementarea tehnică, îmbunătățită, pentru a răspunde cerințelor Uniunii Europene, are ca obiectiv îmbunătățirea cu 40% a performanței globale, până în 2020. RT 2005 a marcat obligativitatea de a se progresa deja cu 15%. Unele întreprinderi au răspuns acestui apel: Tricobat, întreprindere de construcții, a pus la punct un procedeu de inovare care depășește cu 15% obiectivul trasat în cadrul „Planului Clima”. Primul ministru, Dominique de Villepin, a anunțat noi măsuri: „De la începutul anului, vânzările de instalații de încălzire solară s-au dublat datorită reducerii impozitelor, reduceri care se vor ridica la 40-50% anul viitor, pentru a încuraja achiziționarea de asemenea instalații. Ne propunem ca 21% din energia electrică produsă în Franța până în 2010 să provină din surse regenerabile”. În acest scop, guvernul a selectat șapte proiecte de centrale eoliene de producere a electricității, a căror putere se va ridica la 278,35 megawatt/oră. Se vor implementa, de asemenea, infrastructuri de exploatare a biomasei.

Pentru a impulsiona producerea de energie regenerabilă, Dominique de Villepin a crescut prețul

energiei electrice obținute pe cale fotovoltaică și a susținut utilizarea biocarburanților, domeniu căruia nu i s-a acordat importanța cuvenită în Franța. „Ne propunem să accelerăm utilizarea pe scară largă a biocarburanților în Franța, cu un efort fiscal de 290 de milioane de euro în 2006”. După câteva zile, François Loos, ministru delegat pentru industrie, a stabilit încorporarea a 5,75% biocarburanți în motorină până în 2008. Cifra se va ridica la 7% până în 2010 și la 10% până în 2015.

Noi mijloace de sensibilizare a publicului

La ora actuală, atât în Franța, cât și pe plan internațional, asistăm la înmulțirea organismelor care sunt preocupate de schimbarea climei. De exemplu, Agenția pentru Mediu și Controlul Energiei, Centrul Național de Cercetare Științifică (CNRS), Institutul Național pentru Cercetări Agronomice (INRA), Agenția Franceză pentru Meteorologie, Institutul pentru Dezvoltare Durabilă și Relații Internaționale (IDDRI), CLIP, Institutul Pierre Simon Laplace pentru Mediu, Grupul Internațional de Specialiști în Domeniul Schimbării Climei (GIEC). La acestea se adaugă numeroși factori interesați, în număr de aproximativ 50. Observatorul Național al Efectelor Încălzirii Climei (ONERC) este organul consultativ care funcționează pe lângă Ministerul Ecologiei și al Dezvoltării Durabile, servind ca interfață cu celelalte organisme franceze. Laetitia DeMarez, care răspunde de campania cu privire la încălzirea climei, afirmă importanța creșterii numărului de factori din acest domeniu: „Efectul, difuzarea și credibilitatea raportului *Impacts* fac din Greenpeace o organizație cu vocație reală. Avem nevoie de organisme dinamice, care să se dedice problemelor de mediu”. Greenpeace a lansat o amplă campanie de sensibilizare prin intermediul raportului său, urmărind o informare pertinentă a publicului, pentru care a utilizat instrumente de marketing, videoclipuri etc. Și întrucât campania s-a dorit a fi foarte intensă, materialul a avut un efect șocant. „Aceasta a fost și intenția întrucât s-a constatat că acesta este genul de abordare care îi impresionează pe oameni, nu discursurile obișnuite. Trebuie să se înțeleagă faptul că timpul pe care îl avem la dispoziție este de cel mult 10-15 ani, pentru a lua măsuri ale căror rezultate nu se vor constata mai devreme de 50 de ani”, afirmă Laetitia deMarez.

Același nivel de exigență pentru toată lumea

După cincisprezece zile de la lansarea campaniei, succesul obținut a fost enorm: s-au înregistrat 20 000 de vizite pe pagina principală a site-ului, iar

1 000 de persoane au descărcat videoclipurile și le-au transmis altor 5 000. Greenpeace a reușit să sensibilizeze persoanele particulare în legătură cu acest subiect. Societatea civilă nu sesizează încă gravitatea situației. Este un paradox dacă te gândești la enorma cantitate de informații difuzate zilnic de mijloacele de propagare în masă. Cantitate nu înseamnă neapărat și calitate. „Francezii știu că problema este majoră, însă nu îi cunosc cauzele. Ei sunt gata să treacă la acțiuni, cu condiția ca toată lumea să se implice: întreprinderi, guvern, colectivități locale. În plus, ei vor ca nivelul exigențelor să fie același pentru toată lumea”. În 2006, 60% dintre francezi au considerat că schimbarea climei este o certitudine, comparativ cu 7%, în 2005. Cei care au crezut că este vorba doar de o ipoteză, în proporție de 31%, în 2000, au reprezentat în 2005, 25%. „Schimbările la nivelul opiniei publice sunt lente, lucru care este normal. Cei mai convinși de fenomenul schimbării climei sunt tinerii (78%), comparativ cu persoanele în vârstă (56%)”, afirmă Chantal Derkenne, sociolog la ADEME. Conștientizarea este însă însoțită de necesitatea modificării comportamentului față de mediu și de măsuri cu caracter urgent? „Francezii nu cunosc consecințele pe care acest fenomen le va avea asupra vieții lor cotidiene, ei percep mesajul dar nu-i văd pe guvernanți folosind automobile care funcționează pe bază de curent electric sau aplicând măsuri care le sunt cerute lor. Este nevoie de acțiuni colective pentru mobilizarea populației”.

Cele două alternative cu care se confruntă întreprinderile: a-și transforma activitatea sau a dispărea

Adesea, întreprinderile sunt considerate responsabile de acest fenomen de către societatea civilă. Unele întreprinderi au intuit importanța unui demers cu caracter voluntar, care nu este impus de reglementările de mediu. În afară de evitarea unui conflict cu opinia publică, schimbarea abordării și a procedeelelor se poate dovedi o strategie de supraviețuire pe termen mediu. Totuși, provocările cu care se confruntă întreprinderile sunt numeroase și complexe. Este pe cale de a se produce o ruptură tehnologică, trebuie inventate noi procedee și metode care nu emit gaze cu efect de seră. Pentru o întreprindere petrochimică, aceasta reprezintă o adevărată provocare. Măsurile luate de stat stimulează inițiativele unor întreprinderi, mai ales acelea care se referă la energiile regenerabile, în timp ce politica cotelor de emisii le penalizează pe altele. Reglementările pot ajuta însă întreprinderile să inițieze tranziția? Situația este clară: unele activități vor trebui să evolueze, chiar să se schimbe radical. Reglementările tot mai riguroase, creșterea prețului

creșterea prețului petrolului, dispariția energiilor fosile nu vor permite unor domenii de activitate precum: siderurgia, petrochimia, extracția petrolului, aviația sau industria automobilelor să își asigure o dezvoltare durabilă pe actualele baze. Există două alternative: ori își vor schimba procedeele și metodele de lucru, ori vor dispărea. Unele domenii au început deja să ia măsuri, altora asemenea schimbări li se par imposibile. Cu cât zona poluantă este mai apropiată de domeniul lor de activitate, cu atât marja de manevră este mai redusă. Sarcina nu este însă imposibilă, nici măcar pentru întreprinderile care sunt supuse cotelor de emisii. Grupul UPM-Kymmene, care activează în domeniul papetăriei, oferă un exemplu elocvent în acest sens. În mai puțin de 10 ani, grație unui management de mediu global și riguros, uzina sa de la Chapelle Darblay a valorificat 97% din deșeurile sale și este pe cale de a suprima 80% din emisiile sale de gaze cu efect de seră.

Un lucru este clar: în problematica schimbării climei, noțiunea de dezvoltare durabilă este fundamentală. Proiectele de utilizare a biocarburanților, a maselor bioplastice, a biomasei, a ecoproiectării sunt tot mai numeroase și producătorii din diverse domenii se străduiesc să identifice soluții inedite. Se organizează numeroase saloane automobilistice și saloane de construcții. Cel de-al 39-lea Salon automobilistic, care a avut loc la Tokyo, la sfârșitul lui octombrie 2005, este reprezentativ în acest sens. Constructorii japonezi au confirmat progresul din ultimul timp, automobilele japoneze bucurându-se de un mare succes în întreaga lume. Nissan fabrică, de exemplu, automobile compatibile cu mediul (ecofriendly). Partenerul lui Renault și-a echipat uzina de la Sunderland cu șase centrale eoliene, care îi vor asigura 5% din necesitățile de electricitate. Tendința constructorilor europeni este de a perfecționa motoarele diesel existente până când vor apărea cele cu funcționare pe bază de hidrogen. PSA va utiliza gazele naturale, iar recentele măsuri guvernamentale vor impune utilizarea biocarburanților în transporturi. Dacă până acum exploatarea biomasei nu era rentabilă, creșterea prețului barilului de petrol peste 60 de dolari schimbă total situația.

„Biocarburanții, biomasa și materialele plastice ecologice sunt de mare viitor”

Investițiile în domeniul materialelor și al energiilor agricole sunt masive și reprezintă o adevărată oportunitate pentru agricultură, care este deosebit de interesată să identifice noi piețe de desfacere și să reducă emisiile de GES. În domeniul biocarburanților, Brazilia se situează pe primul loc, fiind cel mai mare producător de bioetanol pe care îl obține din trestie de zahăr din 1975. Benzina folosită în acest stat con-

ține 22-26% etanol. Până în prezent, Franța producea doar 500 000 de tone de etanol pe an, însă își propune îmbunătățirea acestei cifre: Tereos, cel de-al doilea grup european fabricant de trestie de zahăr, care produce etanol din 1993 în uzina sa din Origny-Sainte-Benoîte, din Picardie, va trece la o producție de 200 000 de tone. La Lillebonne va fi construită o uzină care va fabrica etanol din grâu și care va fi de 12 ori mai mare decât cea din Origny. Franța va produce peste 3 ani 900 000 de tone de etanol și 2,3 milioane tone de diester (biodiesel). La rândul lor, materialele plastice ecologice sunt în plin avânt. O întreprindere foarte mică – Vegeplast – a inventat materialele plastice ecologice biodegradabile în proporție de 100%, creând o piață ale cărei posibilități de dezvoltare sunt infinite. Totuși, Europa produce doar 50 000 de tone de materiale bioplastice, comparativ cu cele 40 de milioane de tone de materiale plastice obținute din petrol...

Modurile clasice de adaptare fac și ele rețetă, fără a încerca neapărat o ruptură. Întreprinderea Grivel Thermik, care instalează sisteme de încălzire centrale, în urmă cu 15 ani și-a schimbat orientarea, propunând clienților sisteme cu funcționare pe bază de energii regenerabile (energie solară, pompe de căldură). „Dacă la început aceste instalații nu reprezentau decât 6-8% din cifra noastră de afaceri, aceasta a ajuns apoi la 30%”, afirmă Nathalie Gleize, fiica patronului întreprinderii. „Acest domeniu este promițător. Peste 5 ani, toată lumea va opta pentru astfel de sisteme, acestea vor deveni un lucru curent, iar prețurile lor vor scădea. Noi am avut însă avantajul de a ne fi gândit la ele înaintea celorlalți”, declară ea. O întreprindere producătoare de șampanie – Clicqot, după ce a constatat că emisiile sale de GES nu

proveneau din activitatea viticolă, ci din fabricarea ambalajelor, a trecut la fabricarea de sticle, cartoane și etichete mai subțiri.

Deși există preocupări în domeniul managementului durabil, trebuie să fim lucizi. Conștientizarea și măsurile concrete de reducere a riscului climatic trebuie să se aplice pe scară largă, fapt care la ora actuală nu se întâmplă. Cele mai multe întreprinderi, dar și societatea civilă, nu au trecut încă la acțiuni în acest sens, fapt relevat de cea de-a treia ediție a *Carbone Disclosure Project* (CDP). Potrivit unei anchete desfășurate în rândul întreprinderilor, doar 51% dintre ele au implementat programe de reducere a GES și numai 13% au obținut reduceri substanțiale ale acestora. Creșterea productivității, a prestigiului mărcii și a piețelor de desfacere este o evidență. Primele soluții sunt la îndemâna producătorilor: valorificarea deșeurilor și revizuirea procedeelelor de fabricație. Întreprinderile trebuie neapărat să identifice și să aplice soluții întrucât acțiunile desfășurate până în prezent nu sunt suficiente pentru „a stopa mașina infernală denumită încălzirea climei” (Jacques Chirac). Președintele Franței a afirmat că, dacă nu se vor aplica prevederile Acordului de la Kyoto, lumea se va îndrepta către haos”. La cea de-a 11-a Conferință a Părților Implicate, comunitatea internațională s-a angajat să ia măsuri care vor continua și după 2012, data expirării Protocolului de la Kyoto.

Traducere: Maria Bratu, din: *Enjeux*, nr.262, *Cahier Qualité en mouvement*, luna martie 2006

Dreptul comunitar îl protejează mai bine pe consumatorul francez?

Jean-Claude TOURNEUR

Direcția Generală a Concurenței, Consumului și a Eliminării Fraudei (DGCCRF) a organizat o manifestare intitulată: „Consumatorul francez și Europa”, ocazie cu care Martine Marigeau, avocată și directoare a Euro-Info-Consommateur, din Kehl (Germania), a prezentat opinia sa cu privire la protecția consumatorului francez în cadrul dreptului comunitar, care se impune. Acest articol este o sinteză a ideilor formulate și a principalelor provocări în domeniu.

În 1993, Piața Unică devenea o realitate prin eliminarea frontierelor pentru consumatori, care, din acel moment deveneau liberi să achiziționeze bunuri de consum sau să încheie contracte în toate statele membre ale Uniunii Europene. Amintim că 90% din legislația franceză referitoare la consumator provine din cea comunitară, prin transpunerea directivelor europene în dreptul francez. Aceasta înseamnă că legislația franceză în acest domeniu are în primul rând un caracter european. Invers, în evoluția dreptului european care se referă la consumator, Franța și-a adus o contribuție majoră, grație dreptului său, care s-a dovedit a proteja în mod deosebit, în cadrul Uniunii Europene, interesele consumatorilor. Numeroase proiecte de directive și de reglementări comunitare au fost astfel direct inspirate de dreptul francez. Dreptul referitor la consum și-a pierdut caracterul național, căpătând o dimensiune europeană; a avut loc o adevărată interacțiune între dreptul francez și cel comunitar, în ideea unei protecții sporite a consumatorului, care a devenit un adevărat factor economic ce participă intens la Piața Europeană.

Apariția consumatorului european

Paralel cu această evoluție, comportamentul consumatorului s-a „europenizat” în contextul internaționalizării produselor, al dezvoltării serviciilor și al tehnologiei produselor, al creșterii mobilității consumatorilor și al avântului incredibil al Internet-ului.

În acest sens, menționăm că dezvoltarea comerțului electronic în Europa este prin excelență instrumentul evoluției tranzacțiilor transfrontaliere. În acest context, prin aplicarea articolului 153 al Tratatului European, protecția consumatorului a căpătat o importanță decisivă în edificarea Uniunii Europene. Sintetizând, distingem două mari domenii de reglementare în care ea se manifestă.

- protecția sănătății și a securității: este vizată de numeroase directive, precum cea care se referă la securitatea generală a produselor, din 1999 și 2001, precum și reglementarea 178/2002, privind produsele alimentare, sau directiva 2001/95, referitoare la alte produse destinate consumului. Acestea au pus bazele unui sistem de supraveghere a pieței, în cadrul căreia autoritățile statului și profesioniștii trebuie să se informeze reciproc și să organizeze proceduri de retragere de pe piață a produselor periculoase. Menționăm, de asemenea, existența mai multor directive verticale, concepute pe tipuri de produse.

- protecția intereselor economice: reglementarea referitoare la protecția intereselor economice ale consumatorilor demonstrează cel mai bine interacțiunile dintre aportul dreptului comunitar și al celui francez. În acest sens, trebuie menționat faptul că dreptul comunitar îl protejează direct, zi de zi pe consumatorul francez; oricât de mult ar proteja interesele acestuia, o reglementare nu este suficientă pentru a garanta o protecție totală; ea trebuie, în mod necesar, să fie completată de informarea și educarea consumatorului, care trebuie să învețe să se protejeze pe

sine. Legislația comunitară încearcă să îl protejeze pe „noul consumator”, care utilizează posibilitățile oferite de Piața Europeană și răspunde acestei necesități prin reglementarea domeniilor consumului. Acestea se referă la achizițiile transfrontaliere (cumpărarea la distanță, comerțul electronic, transporturile și garanția europeană, or, consumatorul nu este pregătit să se confrunte cu noile riscuri generate de internaționalizarea schimburilor comerciale, fapt demonstrat de sporirea numărului de litigii transfrontaliere în domeniul consumului.

Noile căi de reglementare a litigiilor transfrontaliere

Este evident că justiția singură nu este în măsură să soluționeze litigiile transfrontaliere în domeniul consumului. Există tendința de a se utiliza prea mult abordarea judiciară, mai ales în Franța, unde consumatorii nu posedă suficiente cunoștințe cu privire la practica modurilor alternative de rezolvare a litigiilor.

Comisia Europeană a depus eforturi pentru crearea unui cadru legal armonizat de mediere grație Directivei *medierea în domeniul civil și în cel comercial*. Acest text își propune să armonizeze, în general, regulile de desfășurare a procesului de mediere în cadrul statelor membre ale Uniunii Europene, pentru a permite consumatorilor-cetățeni să utilizeze mai ușor această modalitate, surmontând dificultățile generate de diferențele juridice și lingvistice. Directiva cuprinde litigiile care se referă la consum, dar și litigiile familiale. Acest proiect de directivă vine să completeze inițiativele Comisiei Europene în domeniul promovării modurilor de rezolvare extrajudiciară a litigiilor, la ora actuală, în plin avânt: rețeaua centrelor europene ale consumatorilor, rețeaua Solvit de rezolvare a conflictelor dintre administrații și beneficiari și rețeaua Fin-Net, care rezolvă litigiile din domeniul financiar.

Pe de altă parte, un rol important în tratarea riscului de sporire a infracțiunilor transfrontaliere îl are reglementarea din 27 octombrie 2004, care și-a propus implementarea unei rețele de cooperare între autoritățile administrative de control ale statelor membre.

Strategia Comisiei: Îmbinarea articolelor 152 și 153

Pe 6 aprilie 2005, Comisia Europeană și-a adoptat strategia în domeniul sănătății și al protecției consumatorilor, precum și o propunere de decizie a Parlamentului Europei și a Consiliului, care stabilesc programul de acțiune comunitar în domeniul sănătății și al protecției consumatorilor în perioada 2007-2013.

Strategia și propunerea de program reunesc și prelungesc programele pe care Uniunea le desfășoară la ora actuală în domeniile menționate mai sus. Comisia își propune să îmbine cele două programe într-unul singur, pentru „a profita de apropierea care există între politicile de sănătate și de protecție a consumatorilor”. Or, acțiunile prevăzute de articolele 152 (sănătatea populației) și 153 (protecția consumatorilor) ale tratatului urmăresc numeroase obiective comune. Îmbinarea celor două politici trebuie să permită sporirea coerenței lor, să „realizeze economii pe scară largă, să sporească transparența și să raționalizeze procedurile”, potrivit aprecierii Comisiei.

Informații cu privire la Solvit

Solvit a fost înființată în iulie 2002 și este o rețea de rezolvare online a problemelor. Statele membre ale Uniunii Europene cooperează în cadrul acesteia pentru a rezolva în mod practic problemele rezultate din aplicarea defectuoasă a legislației Pieței Interne de către autoritățile statului. Există un centru Solvit în fiecare stat membru (precum și în Norvegia, Islanda și Lichstenstein). Aceste state pot contribui la tratarea reclamațiilor primite din partea cetățenilor și a întreprinderilor. Ele fac parte din administrațiile naționale și se angajează să „furnizeze soluții reale pentru probleme reale în termen de zece săptămâni”, în mod gratuit. Solvit intervine, în principiu, pentru rezolvarea oricărei probleme transfrontaliere care apare între o întreprindere sau un cetățean, pe de-o parte, și o instituție a statului, pe de altă parte. Domeniile în care Solvit a oferit soluții, până în prezent, sunt următoarele:

- recunoașterea calificării profesionale și a diplomelor;
- accesul la educație;
- dreptul la vot și la permisul de sejur;
- securitatea socială, drepturi în domeniul muncii;
- permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor;
- controlul la frontieră;
- accesul pe piață al produselor și serviciilor;
- stabilirea într-un stat, în calitate de persoană independentă;
- piețe publice;
- fiscalitate, libera circulație a capitalurilor și a plăților.

Traducere: Maria Bratu, din: *Enjeux*, nr. 265, iunie 2006

Detectarea recoltelor și a alimentelor derivate, modificate genetic

Doctor Marianna **SCHAUZU**, șef al Corpului de Control și Cooperare Internațională al Institutului Federal pentru Evaluarea Riscului

Suprafața globală a recoltelor modificate genetic a fost de 90 milioane ha, echivalentul a 222 milioane de dolari. Principalii cultivatori de soia, bumbac și canola, modificate genetic, sunt: Statele Unite, Argentina, Brazilia și China, la care s-au adăugat: Paraguay, India, Africa de Sud, Uruguay, Australia, Mexic, România, Filipine, Spania și, într-o măsură mai mică, Columbia, Honduras și Germania.

Dintre cele patru noi state care au cultivat recolte modificate genetic în 2005, trei fac parte din Uniunea Europeană. În 2005, după o întrerupere de cinci ani, și respectiv patru ani, Portugalia și Franța au reluat plantarea porumbului modificat genetic, în timp ce Republica Cehă a plantat porumb modificat genetic pentru prima dată. Iranul a început comercializarea orezului modificat genetic în 2005. De la începutul comercializării recoltelor modificate genetic, în 1996, genele modificate genetic au avut ca trăsături dominante două însușiri care au transmis: toleranța la erbicide și rezistența la atacul insectelor. Statele Unite ale Americii au continuat să fie cel mai mare cultivator, producând 55% din recoltele globale obținute prin inginerie genetică.

Prevederi referitoare la etichetare

După apariția soiei modificate genetic în 1996, Uniunea Europeană – parțial ca răspuns la o dezbatere publică – a fost prima regiune din lume care a introdus etichetarea obligatorie pentru alimentele derivate din organisme modificate genetic (OMG), cu intenția de a permite consumatorilor o alegere în cunoștință de cauză. În aprilie 2004, a intrat în vigoare noua legislație care cuprindea prevederi de etichetare extinse. Urmând exemplul Uniunii Europene, și alte guverne din lume au elaborat prevederi de etichetare. Totuși, modul de elaborare a etichetării alimentelor modificate genetic diferă substanțial de la stat la stat (vezi Tab. 1).

Detectare și identificare

După ce au fost implementate cerințele de etichetare, au fost necesare mijloace adecvate de control, facilitând astfel comerțul internațional și serviciile. Au fost elaborate metode de detectare a organismelor modificate genetic, pentru a permite părților interesate, precum: producătorii de semințe, cultivatorii, producătorii de alimente și laboratoarele de analize, să respecte prevederile de etichetare, iar autorităților de control al alimentelor, să verifice conformitatea cu cerințele legale.

Extinderea cunoștințelor în domeniul tehnologiei acidului dezoxiribonucleic (ADN)¹, a făcut posibilă obținerea organismelor modificate genetic, permițând dezvoltarea unor metode de detecție specifice. Metoda preferată pentru a determina dacă un aliment a fost produs printr-o modificare genetică constă în căutarea de secvențe ADN modificate și/sau proteine noi rezultate din modificarea genetică. Punctul de plecare este o eșantionare potrivită pentru a se obține un eșantion reprezentativ al produsului de investigat. Următorul pas este extracția de proteină sau ADN din eșantionul studiat. Proteina extrasă este luată la întâmplare. ADN-ul extras face obiectul unei reacții cantitative sau calitative de polimerizare în lanț (RPL).

¹ Acidul dezoxiribonucleic este materialul din interiorul nucleului celular care transportă informația genetică;

Analiza proteinelor

Testele imunologice se bazează pe legătura specifică a unei proteine cu un anticorp. Aceste încercări oferă un grad înalt de autonomie și o înaltă evaluare a eșantioanelor. Deficiența majoră a testelor imunologice constă în faptul că este posibil ca detectarea și măsurarea să fie limitate din cauza unor niveluri reduse de exprimare a proteinelor și a degradării în timpul fabricării alimentelor. În plus, conținutul de noi proteine nu este distribuit în mod egal în toate țesuturile plantelor. Testele imunologice pot, totuși, să ofere un test cu o valoare practică considerabilă pentru monitorizarea rapidă, în câmp, și pentru testarea materiilor prime, precum: grâne și alimente.

Analiza ADN

Datorită rigorii și specificității ei, reacția de polimerizare în lanț, care permite multiplicarea exponențială a unui fragment ADN specific, este, în mod curent, tehnologia analitică de vârf, folosită la analiza cantitativă și calitativă a ADN-ului derivat din organisme modificate genetic. Specificitatea analizei RPL constă în legarea unor oligonucleotide scurte (primare) de niște zone adiacente ale segmentului ADN, asociat unei modificări genetice specifice. Deoarece ADN-ul este prezent în fiecare celulă a organismului modificat genetic și este necesar doar un fragment scurt de ADN pentru a identifica o modificare genetică, metodele de detectare bazate pe RPL pot detecta urme ale unor secvențe de ADN specifice, chiar și în alimentele îndelung prelucrate.

Au fost elaborate metode de detecție bazate pe RPL, atât pentru screening-ul cantitativ și calitativ, cât și pentru identificarea modificărilor genetice specifice și a organismelor modificate genetic. Metodele de detecție a ADN-ului din punct de vedere calitativ oferă un răspuns pozitiv sau negativ la întrebarea dacă organismele modificate genetic, derivate din ADN, sunt prezente în eșantionul studiat. Pentru a controla din punct de vedere cantitativ, adică a verifica dacă nu este depășit un anumit nivel înscris pe etichetă, în cazul unui aliment, procentul de ADN modificat genetic față de cel nemodificat se determină folosind un sistem RPL în timp real.

Standardizarea metodelor de detecție

Ca urmare a propunerii venite din partea Germaniei, unde a fost publicată, în 1997, prima metodă oficială de detectare a organismelor modificate genetic, Comitetul tehnic de analiză a alimentelor, al Comitetului European de Standardizare – CEN/TC 275, *Metode orizontale*, a decis, în iunie 1998, să creeze un grup de lucru (WG 11), pentru a elabora standarde de detecție a unor organisme modificate genetic și a alimentelor

derivate. CEN/TC 275/WG 11 a avut prima întrunire în februarie 1999, sub conducerea Germaniei. Membrii săi reprezintă știința, industria alimentară, laboratoarele de analiză și autoritățile de control al alimentelor.

Metodele standardizate de detecție a organismelor modificate genetic au fost și sunt considerate relevante la nivel global deoarece contribuie la facilitarea comerțului internațional și a serviciilor. Astfel, pentru a conjuga eforturile internaționale, în iulie 2000, a fost creat un grup de lucru al ISO (ISO/TC 34/WG 7), în cadrul Acordului de la Viena, din 1991.

„Uniunea Europeană a fost prima regiune din lume care a introdus etichetarea obligatorie a alimentelor derivate din organisme modificate genetic”

Bazându-se pe o abordare temeinică la nivel internațional a detecției, identificării și cuantificării organismelor modificate genetic și a alimentelor derivate, CEN/TC 275/WG 11 a decis să adopte un program de lucru format din șase proiecte, iar ISO/TC 34/WG 7 a fost de acord să le transpună în șase standarde, în paralel, sub conducerea CEN. Figura 1 înfățișează relațiile dintre standardele similare pentru detecția, identificarea și cuantificarea OMG-urilor și produselor derivate.

O dată elaborate, proiectele de standarde au fost revizuite de către membrii grupurilor de lucru ale ISO și ale CEN; comentariile au fost evaluate în prealabil de ISO/TC 34/WG 7, și rezolvate la întrunirile CEN/TC 275/WG 11. Proiectele finale rezultate au fost supuse unui vot paralel și, cu o singură excepție², au fost publicate ulterior ca standarde EN ISO:

- Metode bazate pe proteină*
(EN ISO 21572:2004/AC:2005);
- Metode de extracție a acidului nucleic*
(EN ISO 21571:2005);
- Metode calitative bazate pe acidul nucleic*
(EN ISO 21569:2005);
- Metode cantitative bazate pe acidul nucleic*
(EN ISO 21570:2005);
- Cerințe generale și definiții*
(EN ISO 24276:2006).

Activitatea cu privire la semințele modificate genetic a fost preluată de ISO/TC 34/WG 7 și nu a fost tratată în cadrul Acordului de la Viena întrucât scopul CEN/TC 275 se referă numai la alimente. Un prim proiect de standard referitor la *Metodele de analiză pentru detectarea organismelor modificate genetic și a produselor derivate. Detectarea unor posibile semințe tratate genetic (GTS) 4032 în*

² Excepția se referă la tema de lucru privind strategiile de eșantionare, care a fost discutată, cu câteva opuneri, în cadrul ISO/TC 34/WG 7 și, ulterior a fost anulată din programul de lucru. Ea a fost urmată de o anchetă în cadrul ISO/TC 34, fapt care a avut drept consecință o întrerupere a Acordului de la Viena.

Standardizarea internațională

semințe tratate genetic (GTS) 4032 în boabele de soia printr-o reacție cantitativă de polimerizare în lanț în timp real (AWI 24274) este în curs de elaborare.

„Metodele de detectare a OMG-urilor s-au perfecționat pentru a permite autorităților de control al alimentelor să verifice conformitatea cu cerințele legale”

Proiectul de standard cu privire la strategiile de eșantionare, elaborat de CEN/TC 275/WG 11, s-a bazat pe datele provenite dintr-un studiu referitor la distribuția OMG-urilor în transporturile maritime mari ale boabelor de soia. Aceste date fuseseră publicate în momentul în care proiectul de standard era discutat în cadrul ISO/TC 34/WG 7. Scopul era să furnizeze date experimentale privind investigarea distribuției organismelor modificate genetic în cadrul loturilor, distribuție care se presupune că a fost făcută la întâmplare. Scopul era să se folosească distribuția binomială, pentru a se crea interferențe, prezumție care nu a fost niciodată verificată în practică. Obiectivele studiului erau să evalueze distribuția materialului modificat genetic din loturile de soia și să estimeze gradul de variabilitate al modelelor de distribuție în cadrul loturilor. S-a demonstrat că distribuția materialului modificat genetic s-a interferat cu cea dimensională (temporară) a incrementurilor contaminate. Bazându-se pe descoperirea că toate loturile analizate etalau o structură spațială semnificativă, indicând că distribuția la întâmplare nu poate fi asumată a priori, autorii au concluzionat necesitatea de a elabora protocoale de eșantionare. Acestea se bazează pe modele statistice fără cerințe de distribuție.

Dacă unii membri ai ISO/TC 34 nu au contestat valoarea științifică a procedurii de eșantionare propuse, mulți au fost de părere că aplicarea ei în practică ridică serioase semne de întrebare. Ei au considerat că standardele ISO existente, referitoare la eșantionare (din cereale și semințe de floarea soarelui etc.) vor fi suficiente pentru analiza OMG-urilor.

În urma deciziei ISO/TC 34 de a întrerupe tema de lucru referitoare la eșantionare, CEN/TC 275 a fost de acord să transforme proiectul de standard într-o specificație tehnică privind strategiile de eșantionare (CEN/TC 21568), care a fost supusă votului oficial în martie 2006.

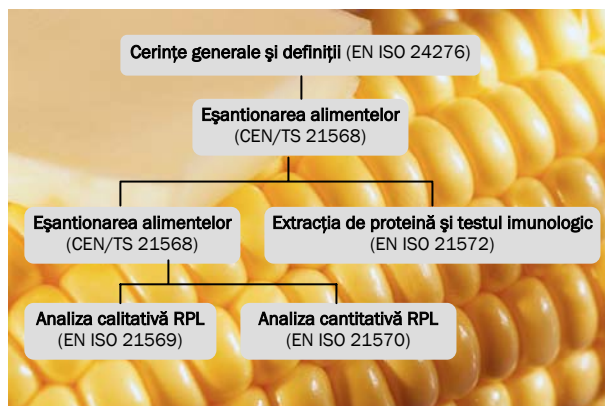

Fig. 1- Interrelațiile dintre standardele referitoare la detectarea, identificarea și cuantificarea alimentelor modificate genetic și a produselor derivate

Tabelul 1- Prevederi internaționale de etichetare a produselor alimentare modificate genetic

State	Schemă de etichetare	Nivelul de material modificat genetic neintenționat
Argentina	Voluntar	Neaplicabil
Canada	Voluntar	Neaplicabil
Statele Unite	Voluntar	Neaplicabil
Australia și Noua Zeelandă	Obligativ	1%
Brazilia	Obligativ	1%
China	Obligativ	0%
Uniunea Europeană	Obligativ	0,9%
Japonia	Obligativ	5% (3 ingrediente principale)
Coreea de Sud	Obligativ	3% (5 ingrediente principale)
Taiwan	Obligativ	5% (din produsele de soia și grâu modificate genetic)
Thailanda	Obligativ	5% (3 ingrediente principale)

Sursă: Centrul pentru Probleme Agricole, UC Davies, martie 2003; Greenpeace Canada, august 2004, Hongkong DNA Limited, 2005

Traducere: Maria Bratu, din: ISO FOCUS, vol. 3, nr. 4, aprilie 2006, revista Organizației Internaționale de Standardizare, fiind reprodus cu permisiunea Secretariatului Central al ISO (www.iso.org). Editor: gasionowski@iso.org. Un abonament anual costă 158 de franci elvețieni. Abonamente:sales@iso.org.

Consultanță de specialitate:
Olimpia Vorovenci, expert principal standardizare

Biometria și standardizarea

Marie-Claire BARTHET

Biometria, care permite identificarea persoanelor pe baza caracteristicilor lor fizice, își face intrarea în forță în cadrul documentelor de identitate și al celor de călătorie, după care va fi utilizată, probabil, în numeroase alte sectoare. Pentru a stimula schimburile de date și dezvoltarea de aplicații, este nevoie de standarde. Plecând de la aspecte tehnice, standardizarea se referă la probleme fundamentale care vizează în mod deosebit securitatea.

Biometria constă în transformarea caracteristicilor fizice ale unei persoane (iris, retină, voce, amprente digitale, forma mâinii sau a feței) într-o amprentă digitală. Caracteristicile obținute trebuie să fie universale, unice, permanente și să poată fi înregistrate și acceptate din punct de vedere cultural de către utilizatori. În plus, ele trebuie să fie ușor de folosit. Scopul unui sistem biometric constă în autentificarea și identificarea indivizilor. La ora actuală, dezvoltarea sa este direct legată de cea a actelor și a documentelor de identitate. Pașaportul biometric cerut de Statele Unite pentru a putea pătrunde pe teritoriul lor și viitoarea carte de identitate, națională, electronică, securizată (INES), în Franța, ilustrează afirmația de mai sus.

„În cadrul dezvoltării actuale a documentelor de călătorie, aplicația necesită stocarea datelor (amprente digitale, fotografie digitală) într-o componentă fără contact, identică cu o cartelă. Este vorba despre niște soluții ale proprietarilor. Fabricanții solicită însă standarde pentru dezvoltarea interoperabilității”, declară Patrice Plessis, responsabil în domeniul coordonării activității de standardizare la Gemplus. „Este esențial ca diferitele sisteme să devină compatibile”, adaugă Benadette Dorizzi, profesoară la Institutul Național de Telecomunicații (INT) și responsabilă a Rețelei de Excelență Europeană *Biosecure*, care conduce cercetarea europeană în domeniul biometriei.

Evaluarea performanțelor

Subcomitetul 37, *Biometrie*, al comitetului ISO/CEI JTC 1, *Tehnologia informației*, ale cărui președinție și secretariat sunt asigurate de Statele Unite,

a fost creat la sfârșitul lui 2002, iar comisia franceză „oglină”, în ianuarie 2004. Lucrările subcomitetului se referă la armonizarea vocabularului, a interfețelor software-ului, a formatelor de schimb de date (amprente digitale, configurația feței, a irisului, specimenul de semnătură), a profilelor de aplicare și a metodelor de încercare și evaluare. Peste 300 de referențiale sunt înscrise în programul de lucru. Numeroase standarde din seria ISO/CEI 19794, referitoare la formatele de schimb de date biometrice, au fost publicate recent: Partea 2 se referă la datele caracteristice ale degetului, Partea 4, la datele imaginii degetului, Partea 5, la datele imaginii feței, iar Partea 6, la datele imaginii irisului. Partea 1 (cadru general) și Partea 3 (datele spectrale ale formei degetului) sunt în curs de elaborare.

Specialiștii francezi de la Sagem – fostul Gemplus, precum și de la Institutul Național pentru Telecomunicații, se implică în proiectele referitoare la încercări și evaluarea performanțelor. Nivelul de performanță al sistemelor biometrice este apreciat în funcție de frecvența statistică a erorilor relevate în cadrul celor două componente esențiale ale acestora: nerecunoașterea unui individ care ar trebui să fie recunoscut (false rejection rate – FFR) și recunoașterea greșită a individului (false acceptance rate – FAR). „Toate întreprinderile care propun soluții biometrice se confruntă cu coeficienți de nerecunoaștere sau de falsă recunoaștere, dar nu există un referențial comun. O firmă poate elabora algoritmi de securitate, fără a preciza tipurile de detectori pe care i-a utilizat. Cinci standarde sunt pe cale de a fi elaborate (seria ISO 19795), care vor defini un mod comun de încercare a sistemelor biometrice și

de evaluare a performanțelor”, declară Claude Barral, inginer în domeniul cercetării și al informării tehnologice, la Gemplus.

Aplicații fiabile

Alături de SC 3, un alt comitet al JTC 1, SC 27, care se ocupă de tehnicile de securitate, redactează două proiecte noi de standarde care se referă exclusiv la biometrie, în mod deosebit la protecția gabaritelor biometrice și la contextul de identificare a datelor biometrice. „SC 37 nu se ocupă explicit de securitatea intrinsecă a dispozitivelor. În cadrul SC 27, Gemplus a participat activ la elaborarea de criterii comune, care conferă siguranță unui produs din punct de vedere al arhitecturii și al realizărilor bazate pe siliciu, al sistemului său de operare și al aplicațiilor sale. În cazul sistemelor biometrice, adăugarea algoritmilor criptografici, în scopul recunoașterii persoanelor, înseamnă siguranță la funcționare și securitate. Aplicațiile trebuie să fie fiabile”, afirmă Patrice Plessis.

La nivel european, a fost creat un grup-țintă în 2004. „Acesta avea misiunea de a coordona resursele, pentru a urmări lucrările desfășurate de ISO și a identifica subiecte importante pentru problematica europeană”, precizează Catherine Protic, inginer la AFNOR. „În cazul documentelor de călătorie și al vizeelor, la care biometria își aduce contribuția, necesitatea interoperabilității este crucială. Sunt în curs de desfășurare lucrări cu privire la certificarea biometrică, în scopul definirii unei scheme de certificare care să specifice standardele necesare pentru evaluarea interoperabilității și mijloacele de evaluare aferente”, adaugă ea.

Actele - o primă etapă

Dacă aplicațiile referitoare la titlurile și documentele de călătorie au un caracter motrice în cadrul lucrărilor, identificarea biometrică este tot mai mult solicitată în numeroase domenii ale societății și această piață este în plin avânt. Proiecte și realizări există deja. Ele se referă la controlul accesului, fizic sau virtual, la supraveghere, tranzacțiile comerciale, sau la procedurile administrative la distanță. „Biometria va putea fi utilizată la toate tipurile de control de acces, mai ales în zonele cu caracter rezervat: aeroporturi, centrale nucleare sau la furnizarea de servicii clienților voluntari, de exemplu, plata în unele zone din Statele Unite. Menționăm, de asemenea, aplicațiile cu caracter personal, de exemplu, deschiderea ușii pe baza amprentelor digitale, care înlocuiesc cheia, sau a telefonului mobil, fără a mai folosi parola”, afirmă Bernadette Dorizzi. În Franța, Comisia Națională în Domeniul Informaticii și al Libertății (CNIL) supraveghează și autorizează utilizarea biometriei

când aceasta i se pare indispensabilă (vezi secțiunea „Identificarea și autentificarea care nu lasă urme”). Cartela și baza de date distribuite asigură protecția informațiilor personale. Datele înmagazinate în pașapoarte sunt controlate off line. Pentru scopuri de identificare cu privire la semnamente, sau dacă există situații de îndoială, informația poate fi verificată într-o bază de date”, declară Claude Barral.

O cheie multimodală

Rețeaua *Biosecure*, care a fost recunoscută de curând ca organism de legătură de către SC 37, permite, printre altele, utilizarea în comun a bazelor de date și a algoritmului. Ea a permis crearea unor sisteme de referință”, afirmă Bernadette Dorizzi. „Alte proiecte europene, precum *Securephone*, sunt interesate de aplicațiile biometriei. În cadrul acestui proiect se utilizează mai multe modalități biometrice: voce, figură, semnătură dinamică, pe un asistent digital personal - PDA - sau pe un telefon mobil, în vederea securizării tranzacțiilor. Multimodalitatea îmbunătățește performanțele și fiabilizează utilizarea biometriei”, adaugă ea. Pașaportul european și proiectul INES combină, de altfel, numeroase metode de identificare biometrică. În general, „utilizarea mai multor tehnici biometrice simultane sau succesive permite sporirea securității sistemului și oferă un plus de confort utilizatorului, care poate opta pentru unele sau altele. Viitorul va fi multimodal”, concluzionează Patrice Plessis.

Identificarea și autentificarea care „nu lasă urme”

Comisia Națională în Domeniul Informaticii și al Libertății supraveghează cu maximă atenție protecția vieții private. Ea consideră că înmagazinarea gabaritelor într-o bază de date nu ridică probleme atâta timp cât gabaritul (o cartelă, un telefon mobil sau un calculator) este utilizat exclusiv de proprietar. În schimb, când o bază de date este constituită în cadrul unui dispozitiv de identificare biometrică, CNIL consideră că elementul biometric selectat poate avea o consecință asupra vieții noastre private. Este vorba despre cazul în care acesta „lasă urme” (ADN, amprentă digitală) în viața noastră cotidiană. În asemenea situații, controlul „finalității” și al „proporționalității” poate conduce la implementarea unor baze de date, cu condiția să existe o necesitate imperativă de securitate.

Dacă nu avem de-a face cu un asemenea caz, când se constituie baza de date cu privire la gabarite, întrucât un element biometric nu lasă urme (conturul mâinii, configurația retinei, recunoașterea vocii), el este de preferat - consideră CNIL - proliferării de fișiere care cuprind ADN-uri sau amprente digitale.

Tehnicile biometrice

Control fizic:

- amprentele digitale;
- recunoașterea formei mâinii sau a amprenteii palmei;
- iris;
- retină;
- recunoașterea feței;
- configurația venelor.

Controlul comportamentului

- viteza atingerii tastelor/clapelor;
- recunoașterea vocii;
- viteza trasării semnăturii.

Tehnici în curs de dezvoltare

- forma urechii;
- forma buzelor;
- analiza caracteristicilor biologice (mirosul corpului, ADN, salivă etc.).

Traducere: Maria **Bratu**, din: *Enjeux*, nr. 264, mai 2006

ASRO – organismul de certificare sisteme de management al calității (ASRO OC-SMC) a emis încă trei certificate de conformitate cu standardul SR EN ISO 9001:2001

Pentru:

- **S.C. BRAIN S.R.L.** Alexandria, pentru domeniul „alte activități referitoare la sănătatea umană” – analize medicale în profilele: hematologie, biochimie clinică, imunologie clinică, hemostază (cod CAEN 8514)
- **S.C. BLISOLUTION GRUP SOFT S.R.L.** Ploiești, sediu de lucru București „editare ziare” (COD CAEN 2212) și „publicitate” (COD CAEN 7440)
- **S.C. PROBIOS MEDICA S.R.L.**, Reșița pentru domeniul „alte activități referitoare la sănătatea umană” (cod CAEN 8514) – analize medicale în profilele: hematologie, microbiologie, biochimie clinică, serologie, imunologie clinică, hemostază, parazitologie

Un nou standard ISO/CEI va consolida încrederea în certificarea sistemelor de management

Sute de mii de organisme și întreprinderi din lume, clienții lor, consumatorii, precum și organismele de reglementare vor beneficia de un nou standard ISO/CEI, proiectat pentru a spori încrederea în certificarea sistemelor de management.

ISO/CEI 17021:2006, *Evaluarea conformității. Cerințe pentru organismele care desfășoară auditul și certificarea sistemelor de management*, definește cerințe riguroase cu privire la competența și imparțialitatea organismelor care propun auditul și certificarea, în mod deosebit în conformitate cu standardele ISO 9001:2000 (managementul calității) și ISO 14001:2004 (managementul de mediu).

Impactul noului standard va fi imens întrucât, conform datelor recente, aproximativ 888 000 de organisme din 161 de state sunt certificate în mod independent în conformitate cu standardele ISO 9001:2000 și/sau ISO 14001:2004.

ISO/CEI 17021:2006 este compatibil cu dezvoltarea intensă a certificării sistemelor de management. El a fost proiectat ca sursă unică de cerințe armonizate la nivel internațional pentru organismele de certificare și activitățile desfășurate de acestea, atât în legătură cu standardele ISO 9001:2000 și ISO 14001:2004, dar și cu noile standarde de management referitoare la siguranța alimentelor (ISO 22000), a lanțurilor de aprovizionare (ISO/PAS 28000:2005), la securitatea informației (ISO/CEI 27001:2005), precum și cu alte standarde care vor fi elaborate în viitor.

Alister Darlymple, unul din coordonatorii grupului de experți care au elaborat standardul, afirmă: „ISO/CEI 17021:2006 va constitui baza oricărei acti-

vități a ISO care se va referi la necesitatea de verificare a aplicării unui standard de sistem de management printr-un audit și o certificare independente (de terță parte). Bunele practici vor fi încurajate, standardul creând valoare pentru întreprinderile care aplică sisteme de management, pentru organismele care le furnizează servicii de certificare și, în ultimă instanță, pentru clienții și consumatorii de produse și servicii acoperite de sistemele de management, precum și de organizațiile de reglementare”.

Înlocuind și perfecționând Ghidurile ISO/CEI 62 și ISO/CEI 66, standardul ISO/CEI 17021:2006 se bazează pe un consens internațional cu privire la cele mai recente bune practici. În plus, standardul include linii directoare elaborate de Forumul Internațional de Acreditare (IAF), o asociație internațională de organisme de acreditare, care au fost create în numeroase state pentru a aproba (acredita) competența organismelor de certificare.

Randy Dougherty, unul din coordonatorii grupului de experți, declară: „Întrucât ISO/CEI 17021:2006 definește cerințele pentru desfășurarea certificării oricărui sistem de management, acest standard constituie unicul document de cerințe pentru acreditarea organismelor care desfășoară această certificare. Documentul va ajuta la asigurarea de bune practici regulate atât la organismele de acreditare, cât și la cele de certificare, fapt deosebit de important pen-

tru încrederea în aceste activități și, prin urmare, pentru comerțul internațional”.

ISO/CEI 17021:2006 reprezintă un nou model pentru standardele care alcătuiesc setul de instrumente pentru evaluarea conformității, domeniu care acoperă evaluarea produselor, a serviciilor, sistemelor, proceselor și materialelor, în raport cu standardele, reglementările și alte specificații. Documentul are un caracter inovator, întrucât prezintă principiile certificării, apoi cerințele, bazate pe performanță, care decurg din acestea. Aceste principii sunt: imparțialitatea, competența, responsabilitatea, transparența, confidențialitatea și tratarea reclamațiilor. Standardul subliniază necesitatea de a asigura competența personalului oricărui organism de certificare – nu numai a auditorilor – în procesul de certificare.

Cerințele de imparțialitate se referă mai ales la necesitatea ca organismul de certificare să furnizeze dovada că sunt evitate conflictele de interese între certificare și serviciile de consultanță, de formare și audit intern. Aceste cerințe se aplică, de asemenea, comercializării serviciilor de certificare și subcontractării auditurilor.

Organismul de certificare trebuie să înființeze un comitet care va veghea la respectarea imparțialității. Potrivit prevederilor standardului, acest comitet va putea include reprezentanți care au interese diverse: clienți ai organismului de certificare, organisme profesionale din domeniu, organisme de reglementare, organisme guvernamentale sau neguvernamentale, precum și organizații de consumatori.

În plus, organismul de certificare trebuie să implementeze un sistem de management pentru a asigura conformitatea sa cu ISO/CEI 17021:2006.

Standardul ISO/CEI 17021:2006, *Evaluarea conformității. Cerințe pentru organismele care desfășoară auditul și certificarea sistemelor de management*, poate fi achiziționat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: Maria **Bratu** – *Comunicat ISO*
nr. 1028/2006

Un standard ISO îi va ajuta pe consumatori, furnizându-le mai multe informații cu privire la etichetarea de mediu

Întreprinderile pot contribui la edificarea unei lumi mai durabile, achiziționând bunuri și beneficiind de servicii care afectează cât mai puțin mediul. S-a constatat, în ultimele decenii, că marcajele de mediu nu comunică informații verificabile și exacte cu privire la produse.

Pentru a remedia această problemă, Organizația Internațională de Standardizare (ISO) a publicat standardul ISO 14025:2006, *Marcaje și declarații de mediu. Declarații de mediu de tip III. Principii și moduri de operare*, care va îmbunătăți comunicarea între întreprinderi, permițând consumatorilor să facă niște comparații între produsele care îndeplinesc aceeași funcție, încurajând astfel îmbunătățirea performanțelor de mediu.

„Standardul ISO 14025 va juca un rol important în cadrul programelor naționale și regionale de ecoetichetare, precum Politică integrată a produselor în cadrul Uniunii Europene, oferind un cadru de referință pentru elaborarea de declarații de mediu cu privire la produse (DEP). El va constitui, de asemenea, un element de bază care va permite întreprinderilor, indiferent de dimensiune, să construiască module de informare DEP, care oferă informații cu privire la ciclurile de viață”, declară Stig Hirsbak, coordonator al grupului de lucru care a elaborat standardul.

Declarațiile de mediu de tip III ale ISO 14025 prezintă informații de mediu cuantificate, cu privire la produse, utilizând parametri determinați în prealabil și bazați pe seria de standarde ISO referitoare la analiza ciclului de viață. Se oferă și informații de mediu suplimentare, cu privire la impacturile asupra biodiversității, precum și instrucțiuni și limite pentru o utilizare eficace sau pentru evaluarea pericolelor și a riscurilor pentru sănătatea umană sau pentru mediu.

Etichetarea de mediu de tip I este un program bazat pe multiple criterii, care implică o terță parte ce atribuie un marcaj de mediu produselor care răspund unui ansamblu de criterii determinate în prealabil. Pentru informații suplimentare, a se consulta: **ISO 14024:1999, Marcaj și declarații de mediu. Etichetare de mediu de tip I. Principii și metode.**

Etichetarea de mediu de tip II menționează cerințe pentru declarațiile de mediu date pe proprie răspundere de fabricanți, importatori, distribuitori și vânzătorii cu amănuntul sau de alte părți care pot beneficia de aceste declarații. Pentru informații suplimentare, a se consulta: **ISO 14021:1999, Marcaje și declarații de mediu. Declarații de mediu date pe proprie răspundere (Etichetare de tip II).**

Standardul ISO 14025 a fost elaborat de comitetul tehnic ISO/TC 207, *Management de mediu*, subcomitetul SC 3, *Etichetare de mediu*, grupul de lucru GT 4, *Declarații de mediu de tip III*.

Documentul poate fi procurat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat ISO nr. 1020/2006

Din ce motive utilizatorii numerelor ISBN au luat în 2005 decizii pentru 2007?

Data de 1 ianuarie va marca intrarea în vigoare a noului număr internațional standardizat al cărții (ISBN), alcătuit din 13 cifre, care va furniza sistemului mondial de identificare a cărților o capacitate sporită în viitor; acest fapt va oferi avantaje editorilor, librarilor, bibliotecilor și, desigur, cititorilor.

Orice persoană care înregistrează, stochează sau schimbă date ISBN într-un sistem automat, va trebui să se asigure până la data de 1 ianuarie 2007 că acest sistem se poate acomoda cu formatul ISBN de 13 cifre. Deși schimbarea afectează în principal sistemele, ea va avea un impact și asupra proceselor de editare, a vânzării, marketing-ului, managementului depozitării, producției, contabilității și catalogării.

Necesitatea unei a patra ediții a ISO 2108, *Informare și documentare. Numărul internațional standardizat al cărții (ISBN)*, publicată în 2005, s-a datorat însuși succesului sistemului ISBN, care s-a bazat până atunci pe 10 cifre, a căror capacitate de numerotare era pe cale de epuizare. Noua versiune a standardului ISO garantează capacitatea de numerotare ISBN grație unui sistem alcătuit din 13 cifre, perfect compatibil cu sistemul inițial.

Stabilind 1 ianuarie 2007 ca dată de intrare în vigoare a noului sistem, standardul ISO a oferit industriei editării și comerțului cu cărți – atât tradiționale, cât și bazate tot mai mult pe web – posibilitatea de a se pregăti să asimileze această schimbare majoră a sistemului de identificare.

Brian Green, director executiv al Agenției Internaționale a ISBN, a declarat: „Piața internațională a cărții este pregătită pentru trecerea la ISBN-ul cu 13 cifre. Ea a profitat de ocazia de a-și actualiza sistemele, în vederea îmbunătățirii lanțului de distribuție a cărților. Procesul de standardizare al ISO a asigurat o acceptare internațională de către

acceptare internațională de către toate sectoarele acestei industrii”.

Începând din 1970, ISBN constituie un aspect esențial al comerțului mondial al cărții și un element-cheie al catalogării bibliotecilor întrucât un număr unic ISBN însoțește o carte sau o monografie din momentul publicării ei, de-a lungul întregului lanț de aprovizionare și distribuție. Utilizarea ISBN este esențială pentru sistemele de comandă și pentru facilitarea managementului drepturilor de autor și monitorizarea datelor de vânzare.

Dezvoltarea spectaculoasă a editării electronice sporește presiunea asupra atribuirii numerelor ISBN întrucât editorii valorifică oportunitățile oferite de web și de comerțul electronic pentru a vinde publicații sub forme noi.

Standardul ISO 2108:2005, *Informare și documentare. Numărul internațional standardizat al cărții (ISBN)* poate fi procurat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Informații suplimentare pot fi obținute:

- de la Agenția Internațională a ISBN – www.isbn-international.org.
- consultând revista STANDARDIZAREA, nr. din septembrie 2005, în care figurează comunicatul ISO nr. 962, intitulat: *Standardul ISO pentru identificarea ISBN a cărților este reinnoit pentru secolul XXI.*

Traducere: Maria Bratu – Comunicat ISO nr. 1032/2006

ISO va lansa un CD care reunește colecția standardelor referitoare la securitatea în domeniul tehnologiei informației

Un CD care cuprinde, pentru prima dată, colecția principalelor standarde referitoare la securitatea în domeniul tehnologiei informației, va fi realizat în cursul de Organizația Internațională de Standardizare (ISO).

Acest CD oferă utilizatorului cele mai importante standarde referitoare la securitatea informației. Este vorba despre: evaluarea, implementarea, actualizarea și managementul securității informației, în orice împrejurare care produce sau utilizează informații, indiferent de forma acestora.

Acest CD-ROM, atât de așteptat, reprezintă rodul colaborării fructuoase dintre Comisia Electrotehnică Internațională (CEI) și Organizația Internațională de Standardizare (ISO).

Întreprinderile se confruntă tot mai des cu amenințări ale securității sistemelor și rețelelor lor informaționale. Caracterul acestora este foarte divers: fraudă, spionaj, sabotaj, vandalism, incendii sau inundații. Pagubele provocate de virușii informaționali, piratajul și atacurile au devenit fenomene curențe, deosebit de dăunătoare și tot mai sofisticate.

„Nu există nici o îndoială că protecția informației sistemelor și rețelelor noastre constituie o problemă fundamentală care necesită o reacție imediată și o atenție permanentă”, declară Ted Humphreys, coordonator al grupului de lucru al GT 1, *Cerințe, servicii de securitate și directive*, unul dintre cele trei grupuri de lucru ale ISO/CEI JTC 1/SC 27. „Informația constituie de acum înainte un bun esențial în cadrul comerțului electronic, aflat în plin avânt”.

Acest CD-ROM, care conține textul integral al celor mai importante standarde ISO/CEI din domeniul securității informației (inclusiv ilustrații), prezintă avantajul de a oferi utilizatorului un instrument de lucru complet, cu valoare de referință și deosebit de util.

El va constitui, atât pentru toate nivelurile managementului, cât și pentru autoritățile tehnice, un sprijin și un ghid care le va permite să identifice provocările, să evalueze nivelurile riscurilor cu care se confruntă și să stabilească soluții pentru a reduce la minimum orice risc potențial sau pierdere eventuală, impuse informațiilor sau sistemelor lor.

Acest CD-ROM este primul dintr-o nouă serie de produse grupate sub denumirea „Colecția JTC 1”, care va cuprinde alte colecții de standarde pentru diferite sectoare ale domeniului IT la care se referă JTC 1, comitet mixt al ISO/CEI, *Tehnologia informației*.

CD-ROM-ul „Colecția JTC 1 – Securitatea în domeniul IT” („JTC 1 Collection – IT Security”) poate fi procurat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat ISO
nr. 1033/21006

Standardele lunii

Maria BRATU, expert documentare, Direcția Publicații, ASRO

Vopsele și emailuri

SR EN ISO 2814:2006, Vopsele și lacuri. Compararea raportului de contrast (putere de acoperire) al vopselelor de același tip și de aceeași culoare

Standardul stabilește metoda de referință utilizată pentru compararea raporturilor de contrast date de pelicule și vopsea de culori deschise, cu un factor de reflexie mai mare decât 40% sau albe, uscate la temperatură ambiantă și aplicate cu o grosime a peliculei umede aproximativ egală, pe suporturi negre și albe

Clasificare alfanumerică: M23-Țesături de in, cânepă și iută sau de tip in, cânepă și iută;

Clasificare ICS: 87.040-Vopsele și emailuri

SR EN ISO 6504-1:2006, Vopsele și lacuri. Determinarea puterii de acoperire. Partea 1: Metoda Kubelka-Munk pentru vopsele albe și vopsele deschise

Documentul stabilește metoda utilizată pentru determinarea puterii de acoperire (viteza de stropire necesară pentru a da un raport de contrast de 98%) a vopselelor albe sau slab colorate. Este limitată la filme de vopsea având valoarea coordonatei tricromatică Y mai mare sau egală cu 70. Nu se aplică pentru vopsele fluorescente sau metalizate.

Clasificare alfanumerică: M23-Țesături de in, cânepă și iută sau de tip in, cânepă și iută

Clasificare ICS: 87.040-Vopsele și emailuri

Tutun, produse din tutun și echipamente pentru industria tutunului

SR ISO 2971:2006, Țigărete și filtre. Determinarea diametrului nominal. Metodă utilizând un aparat de măsurare cu fascicul laser

Acest standard specifică o metodă de scanare cu rază laser fără contact pentru măsurarea diametrului

mediu, minim și maxim și a ovalității obiectelor în formă de baghetă, cu secțiunea transversală, circulară sau ovală.

Clasificare alfanumerică: S33-Tutun și produse din tutun;

Clasificare ICS: 65.160-Tutun, produse din tutun și echipamente pentru industria tutunului

SR ISO 4874:2006, Tutun. Eșantionarea loturilor de materii prime. Principii generale

Documentul specifică principiile generale care se aplică atunci când se efectuează eșantionarea loturilor de materii prime, puse în ordine, pentru a stabili fie valoarea medie a uneia sau a mai multora dintre caracteristicile sale, fie neomogenitatea uneia sau a mai multor caracteristici.

Clasificare alfanumerică: S33-Tutun și produse din tutun;

Clasificare ICS: 65.160-Tutun, produse din tutun și echipamente pentru industria tutunului

Standarde europene adoptate inițial prin filă de confirmare sau notă de confirmare, pentru care s-a publicat versiunea română

Beton și produse din beton

SR EN 13263-1:2005, Silice ultrafină pentru beton. Partea 1: Definiții, condiții și criterii de conformitate

Standardul se aplică silicei ultrafine, care este un produs secundar al procesului de topire, la producerea siliciului metalic și a aliajelor de fero-siliciu. Standardul EN 13263 prezintă cerințele pentru proprietățile chimice și fizice ale silicei ultrafine folosite ca adaos de tip II în beton, în conformitate cu

SR EN 206-1:2002, sau în mortar, pastă sau alte amestecuri. Documentul stabilește, de asemenea, criteriile de conformitate și regulile aferente.

Clasificare alfanumerică: H24-Adaosuri hidraulice și lianți hidraulici latenți;

Clasificare ICS: 91.100.30-Beton și produse din beton

Lianți. Materiale pentru etanșare

SR EN 14694:2005, Foi flexibile pentru hidroizolații. Hidroizolații pentru poduri de beton și alte suprafețe de beton circulate de autovehicule. Determinarea rezistenței la presiunea dinamică a apei după degradare prin pretratare

Prezentul standard stabilește metoda de încercare pentru evaluarea rezistenței la poansonare prin impact a unei foi sau a unui sistem de foi. Scopul acestei încercări este de a determina rezistența la pretratare prin poansonare prin impact, urmată de încercarea foilor dintr-un sistem hidroizolant la presiunea dinamică a apei. Această încercare este în mod

normal efectuată pentru foi simple, dar poate fi efectuată și pentru sisteme cu foi duble.

Clasificare alfanumerică: H72-Materiale pentru etanșări;

Clasificare ICS: 91.100.50-Lianți. Materiale pentru etanșare

Telecomandă. Teleconducere

SR EN 13757-3:2005, Sisteme de comunicație pentru contoare și citirea la distanță a contoarelor. Partea 3: Nivel aplicație dedicat

Documentul de față se aplică sistemelor de comunicație pentru contoare și pentru citirea la distanță a contoarelor. Sistemul de comunicație specificat în acest standard este denumit M-Bus. Acest nivel de aplicație descrie un standard special pentru transmiterea înregistrărilor contoarelor.

Clasificare alfanumerică: P36-Mijloace de măsurare a debitului

Clasificare ICS: 33.200-Telecomandă. Teleconducere;

A apărut standardul român SR 13508:2006 – Linii directoare pentru implementarea unui sistem al calității în instituții de sănătate

Mihaela ANGHELESCU, expert standardizare, Direcția Publicații, ASRO

În perioada actuală, în care se discută tot mai intens despre știința conducerii activității în orice domeniu, când managementul se poate adapta la toate tipurile de activități, necesitatea stabilirii unui management al unităților sanitare, care să asigure condiții cât mai bune de tratament pentru pacienți, este absolut necesară.

Astfel, la nivel internațional a existat o preocupare continuă în această direcție, în cadrul Organizației Internaționale de Standardizare (ISO) elaborându-se documentul internațional, *IWA 1:2005, Quality management systems - Guidelines for process improvements in health service organizations*, aflat în prezent la a doua ediție, care prezintă un ghid pentru unitățile de îngrijire a sănătății, implicate în managementul, furnizarea și administrarea produselor și serviciilor de îngrijire a sănătății. De asemenea, în prezent, există documente și standarde naționale elaborate de unele țări, care tratează acest subiect.

În România, unde în prezent este în curs reforma sistemului sanitar, care are ca scop asigurarea unor servicii de sănătate la nivel european, în vederea stabilirii unor condiții cât mai bune de tratament pentru pacienți, a devenit evidentă necesitatea existenței unui standard care să constituie un ghid pentru implementarea unui sistem al calității în instituțiile de sănătate.

Ca urmare a acestei necesități, comitetul tehnic român CT 370, *Dispozitive medicale neactive, diagnostic in vitro, terminologie și simboluri*, a hotărât elaborarea unui standard român privind acest subiect.

Standardul român SR 13508:2006, *Linii directoare pentru implementarea unui sistem al calității în instituții de sănătate*, reprezintă traducerea și adaptarea documentului francez FD S 99-130:2002 *Lignes directrices pour la mise en œuvre d'un système qualité dans un*

établissement de santé, elaborat în cadrul Comitetului de standardizare S96A al Asociației Franceze de Standardizare (AFNOR). Documentul menționat face parte dintr-un pachet de documente elaborate pentru implementarea unui sistem de management al calității în spitale.

Standardul SR 13508:2006 se adresează în primul rând directorilor instituțiilor de îngrijire a sănătății, responsabililor sectoriali și altor persoane având responsabilități de management și de administrare a unei instituții de îngrijire a sănătății sau a unei părți din aceasta.

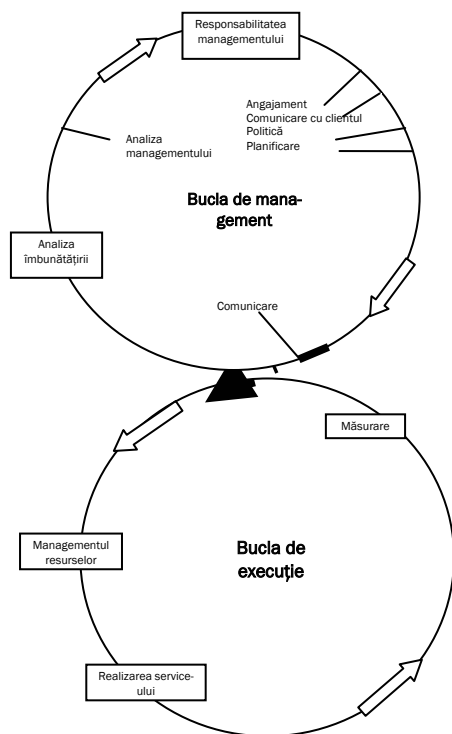
Documentul prezintă recomandări și îndrumări pentru implementarea unui sistem de management al calității și cuprinde ansamblul de activități din instituțiile de sănătate, publice sau private. Prevederile standardului vizează, în primul rând obținerea satisfacției pacientului prin prevenirea neconformităților în toate etapele asumării răspunderii față de acesta, dar și a tuturor clienților interni și externi ai instituțiilor de sănătate. Acest standard cuprinde îndrumări privind politica referitoare la calitate, obiectivele calității și planificare, identificarea cerințelor clienților, sistemul de documente, analiza efectuată de management, administrația instituției, asumarea răspunderii asupra pacientului, analiza sistemului calității și îmbunătățirea lui.

Standardizarea română

Documentul are la bază standardul EN ISO 9001:2001, *Sisteme de management al calității. Cerințe*, și este structurat conform acestuia. El cuprinde îndrumări referitoare la:

- managementul instituției de îngrijire a sănătății, al departamentului/serviciului, unității funcționale și activității (procese transversale);
- administrarea instituției de îngrijire a sănătății, departamentului/serviciului, unității funcționale;
 - asumarea răspunderii;
 - față de pacient la nivelul instituției, departamentului/serviciului și unității funcționale;
 - pentru desfășurarea activității;
 - măsurare, analiză și îmbunătățire.

Prezentul standard dezvoltă în esență bucla de management în opt timpi, așa cum este prezentată în schema de mai jos:

Standardul SR 13508:2006 propune o metodologie generală de construire și implementare a unui sistem de management al calității și este destinat înțelegerii și aplicării corecte în instituțiile de sănătate a standardelor SR EN ISO 9001:2001, Sisteme de management al calității. Cerințe, și SR EN ISO 9004:2001, Sisteme de management al calității. Linii directoare pentru îmbunătățirea performanțelor, împreună cu care se utilizează.

Standardul SR 13508, Linii directoare pentru implementarea unui sistem al calității în instituții de sănătate, poate fi procurat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon 316 77 25, fax 317 25 14, 312 94 88.